

VILNIS

Lithuanian Peoples Daily—Lietuvių Liaudies Dienraštis

VOLUME XXV, No. 106

KETVIRTADIENIS, GEGUŽES (MAY) 4 D., 1944 M.

KAINA TRYS CENTAI.

Skaitykite Gabiausių Lietuvos Rašytojų Straipsnius "Vilnyje"

KASDIENA — SMOGĖ CHEMIKALŲ CENTRĄ LEVERKUSEN

Sibiras
Kaip Jonas Huss
Is San Francisco
Frederick Kuh

LVOVAS VĖL BUVO LABAI DAUŽOMAS

Padegta Šeši Militariniai Traukiniai. Nuskaudinta Penki Laivai. Permainių Nėra

MASKVA, Geg. 3.—Raudonoji aviacija vėl bombardavo Lvovą, didžiausią komunikacijos centrą pietrytinėje Europoje. Padegta bent šeši militariniai traukiniai, kuriais gabenta kariai ir amunicija. Lvovas paskendė gaisruose. Kilo didelių eksplozijų. Nei vienas Sovietų bombanešis nebuvo.

Juodojoji jūroje, į pietus nuo Krymo, nuskaudinta dar penki nauji ir runumų laivai, kuriais evakuota jų kariai. Vienas transportas skaudžiai sužalotas. (Berlyno radijas praneša, kad į pietus nuo Kovelio vyksta didžiausi mišiniai. Maskva nepavirtinta to pranešimo.)

Admirolas Nimitz praneša apie geras pasėkas, atakuojant Truk ir kitas bazes Caroline salose. Sunaikinta 126 priešlėktuvai.

ALIJANTŲ ŠTABAS Naujojo Gvinėjos, Geg. 3.—Tarpe Wevack ir Aitape nuskaudinta 20 japonų baržų, priliuduoju amunicija ir kariais. Aitape zonoje, Kanti kaime, įvyko susirėmimas su japonų būriu. 59 japonai užmušti. Kiti paspruko į kalnus. Australiečiai užėmė naujas pozicijas į vakarus nuo Alexishafen. Japonai skuboloti traukiasi į džungles.

Smūgis Japonams Burmoje

LONDONAS, Geg. 3.—Britų komandos Burmoje suarė 40 mylių svaibausio japonams gelžkelio tarpe Mandalay ir Myitkyina.

Britai ir kinai povaliai žygiuoja link Myitkyina bazės. Negalint operuoti Mandalay-Myitkyina gelžkelį visu ruožtu, japonams bus labai sunku pristatyti daugiau pajėgų šiaurinėje Burmoje.

Indijoje, Kohima fronte, japonai išvyjo iš kelių svarbių pozicijų.

Italų Fronte Ne kaip

NEAPOLIS, Geg. 3.—Garigliano fronte vokiečiai atakuoja. Pradžioje jiems sekėsi. Dabar jų atakos sulaukytos.

Anzio iškilūs vokiečiai priversti brūti kiek pasitraukti. Susirėmimai įvyko ties Carrocelo ir Cisterna.

Vakar Aliantų aviacija smarkiai bombardavo La Sperta, Genoa ir Livorno, šiaurinėje Italijoje.

Taškysite ir Alexandria, netoli nuo Milano.

DEMOKRATINIŲ VOKIEČIŲ TARYBA

NEW YORK, Geg. 3.—Čia susikūrė Demokratinių Vokiečių Taryba. Jos pamatinė užduotis atsteigt laisvą, taikingą, demokratine Vokietiją. Jai vadovauja Dr. Paul Tillich. Tarybon įeina ir darbo unijų atstovai.

rektingai, už viską mokė. Rumunai išmoks juos pamylėti.

Ar žinot, kas siemet daugiausia narių gavo į Lietuvį Darbininkų Susivienijimą? Jauna Detroito lietuvaitė Lillian Arlt. Ji gavo 10 naujų narių. Bravo, Lillian!

L. Pruseika.

Spekuliacijos Apie Vokiečių Stiprumą

LONDONAS, Geg. 3.—Telegramomis, gautomis iš Švedijos, vokiečiai koncentruoja vis daugiau pajėgų "Europos tvirtovei" ginti. Prie Atlantiko mūro, sakoma, jie turį apie pusantro milijono karių.

Per kelis pastarus mėnesius jie beveik padvigubino savo armiją. Labiausia už tai varėsi feldmarsalis Rommel.

Tais pačiais daviniais, Sovietų fronte hitlerizinkai turį 1,750,000 karių.

Rommelis įsąė savo armijai būdėti dieną ir naktį, nes invazijos galima laukti bile valandų.

Nuskandino 20 Baržų

ALIJANTŲ ŠTABAS Naujojo Gvinėjos, Geg. 3.—Tarpe Wevack ir Aitape nuskaudinta 20 japonų baržų, priliuduoju amunicija ir kariais. Aitape zonoje, Kanti kaime, įvyko susirėmimas su japonų būriu. 59 japonai užmušti. Kiti paspruko į kalnus. Australiečiai užėmė naujas pozicijas į vakarus nuo Alexishafen. Japonai skuboloti traukiasi į džungles.

Admirolas Nimitz praneša apie geras pasėkas, atakuojant Truk ir kitas bazes Caroline salose. Sunaikinta 126 priešlėktuvai.

Naciai Stiprinasi Dalmacijos Pakraštyje

LONDONAS, Geg. 3.—Tulas vokiečių radijo komentatorius pareiškė, kad pietinėje Italijoje Aliantų armijai pasireiškia nepaprastas suburzdimas. Tulse vietose koncentruojama nepaprastai daug karių ir materiolo.

Is to daroma išvada, kad Aliantai bandys išveržti Dalmacijos pakraštyje. Vokiečiai, sakoma, stiprina Dalmacijos pajūrį.

Japonams Truksta Mineralų

NEW YORK, Geg. 3.—Plieno gamybai reikalingų mineralų japonai nepajėgia pristatyti tiek, kiek jų reikia.

Mineralų produkcija žemiau nustatytos kvotos.

Tą pripažino Tokio radijas. Tikėtai mangano rūdos produkcija sudaro išimtį.

Nužudė Išdaviką

ALŽYRAS, Geg. 3.—Sušaudyta pulkininkas Pierre Cristofini, kurį karinis tribunolas buvo pamerkęs mirtin, kaip išdaviką.

Jis seniau vadovavo "afrikoniskai falangai", kuri buvo Vichy valdžios kontroliuojama organizacija.

Ligi šiol militarinio tribunalo nuosprendžiu jau keturi išdavikai sušaudyta.

Mirė Francūzų Poetas

LONDONAS, Geg. 3.—Šveicarių radijas praneša apie mirė francūzų poeto Francois Porche. Detalių nepažaduoda.

Del Kunigo Orlemanskio Kelionės

SPRINGFIELD, Mass.—Gegužės 3.—Kunigo Orlemanskio draugai salo, kad jis gavo leidimą vykti Maskvon tik po to, kai tam pritarė aukštas katalikų oficialas Washington. Nepranešama, betgi, jo vardo.

Tas aukštas katalikų oficialas buvo painformuotas apie kelionės tikslus ir su tuo sutiko. Jis ir patarė Valstybės Departamentui duoti leidimą kun. Orlemanskui vykti Maskvon.

Kun. Orlemanskio draugai labai pasipiktinę lenko kongresmano Lesinsio keiksmiais, adresuotais Orlemanskio adresu.

Tariasi Kaip Valdyt Francūzija

LONDONAS, Geg. 3.—Užsienio ministeris Eden pranešė parlamente, kad generalas Eisenhoweris tariasi su Francūzijos Nacionalio Komiteto igiliotiniu generalu Koenig, kaip sutarvyti civilinės valdžios aparatą, kuomet prasidės laipsniškas Francūzijos laisvinimas.

Tariamasi ir del paskyrimo valdininkų.

Šnipų Lizdai

LONDONAS, Geg. 3.—Tass, Sovietų žinių agentija, praneša, kad nekuriuose Ispanijos miestuose susikūrė tikros nacių šnipų "virtovės."

Stambiausi šnipų lizdai yra San Estaban, Gijon, El Ferrol, Santander ir San Sebastian.

Tuli naciai, pasivadinę turistais, tikrenybėje yra lakūnai. Ispanijoje vokiečiai turi savo aerodromų.

DEGINA KNYGAS

BERN.—Vengrijoj degina knygas visų radikaliskėsių rašytojų. Degina net vengrų dramaturgo Molnaro dramą ir Laszlo Fekete apysakas.

Degina Markso ir Engelo raštus.

Kas Užmušė Metropolitą?

LONDONAS.—ONA pranešimu Vilniaus stotiatikių metropolitą Sergijų užmušė partizanai. Jisai buvo didelis bolševikų ūdikas.

LAIMĖJO SENATORIAI PEPPER, HILL

WASHINGTON, Geg. 3.—Demokratų praimerėse Alabamoje ir Floridjoje nominacijos laimėjo senatoriai Hill ir Pepper, abudu dideli Roosevelto šalininkai.

Dar nepilnais šlaviniis už senatorių Hill paduota 97,618 balsų.

Reakinis demokratų partijos sparnas vedė prieš juos pikty agitaciją ir nesigalėjo pinigų juos suplikti. Jų nominavimas tolygus išrinkimui.

So. Dakotoj nominacijos laimėjo senatorius Chan Gurney, daug maž pažangus republikonas.

Del Kunigo Orlemanskio Kelionės

SPRINGFIELD, Mass.—Gegužės 3.—Kunigo Orlemanskio draugai salo, kad jis gavo leidimą vykti Maskvon tik po to, kai tam pritarė aukštas katalikų oficialas Washington. Nepranešama, betgi, jo vardo.

Tas aukštas katalikų oficialas buvo painformuotas apie kelionės tikslus ir su tuo sutiko. Jis ir patarė Valstybės Departamentui duoti leidimą kun. Orlemanskui vykti Maskvon.

Kun. Orlemanskio draugai labai pasipiktinę lenko kongresmano Lesinsio keiksmiais, adresuotais Orlemanskio adresu.

Japonai Artinasi Prie Loyang

CHUNGKING, Geg. 3.—Padėtis Kinijos frontuose tebėra pavojinga. Japonų ofensyvas į vakarus nuo Lunghai gelžkelio nesulaukytas. Jie artinasi prie Loyang, vieno iš seniausių Kinijos miestų. Japonams pavyko prisiimti per Hulao tarpukalnį.

Šiaurinėje dalyje Anhvej provincijos japonai taip pat turėjo pasisekimų.

Tiktai Honan provincijoje viršus kinų, o ne japonų.

Mėsos Valgykit Kiek Tik Norit!

Chicago, Geg. 3.—Nuo šios dienos vidurnackio mėsiai pirkti nereikės jokių poutų. Racionavimas panaikintas kiaulienai, avienai, veršienai. Poutų reikėsią tik stiekų perkant. Taigi, apie 85 nuosimėnai mėsos bus parduduoma be jokios kontrolės.

Federacijos Nusistatymas

PHILADELPHIA, Pa.—Amerikos Darbo Federacijos Pild. Taryba paantrino savo pirmiau padarytį pareiškimą, kad ji griežtai nusistatys prieš darbo draftavimą.

14,000 STREIKUOJA

WINDSOR, Kanada.—14,000 Fordo kompanijos darbininkų vėl atnaujinio streiką. Jie buvo sugryžę darban, bet išdirbo tik dvi dienas.

100,000 TONUŲ BOMBŲ ANT NACIŲ CENTRŲ

Daužyta Didžiausias Chemikalų Centras Italijoje Pulta Genoa

LONDONAS, Geg. 3.—Vakar vakare anglų Moskitai atakavo vokiečių cheminės produkcijos centrą Leverkusen, į šiaurę nuo Cologne. Iškrėsta daug tokių bombų, kurių kiekviena gali išsproginti visą bloką. Ataka tęsėsi trumpai, bet buvo labai sunkcentruota.

Britų Imperija Vieninga

LONDONAS, Geg. 3.—"Teigul visas pasaulis mato, kad Britanijos imperija vieninga, kad ji suausita vienon laisvą šeimon, kuri pajėgia išspręsti visus bendrusius reikalus."

Taip prabilo premieras Churchill apie britų imperijos konferenciją, prasidėjusią šiomis dienomis.

Jugoslavai Užėmė Du Miestus

LONDONAS, Geg. 3.—Maršalo Tito štabas praneša, kad liaudies armija užėmė du miestus į šiaurę nuo Zagrebo, Kroatijos sostinės.

Kiek Užmušta Bucharešte

LONDONAS, Geg. 3.—Bucharešto radijas skelbia, kad per keitrus orines atakas Rumunijos sostinėje užmušta 3,376 asmenys.

Rinkimai Montgomery Ward

CHICAGO.—Darbo Santykių Taryba galutinai nusprendė, kad Montgomery Ward kompanijos darbininkai balsuosįj sekančią antradienį, gegužės 9, pasisakydami už ar prieš uniją.

Mirė Čekų Patriotas

LONDONAS.—Britų imperijos premjerų konferencijoj tariamasi apie išlygas, kurias reikėsią padiktuoti Japonijai.

NUSKANDINO 1,727 JAPONŲ LAIVELIUS

ALIJANTŲ ŠTABAS Naujojo Gvinėjos. — Specialiam pranešime gen. MacArthuro štabas skelbia, kad nuo balandžio 1942 metų iki dabar nuskaudinta 1,727 japonų pakraščio laivelių, baržų ir skūnerių.

NAUJI MINISTERIAI

BUENOS AIRES, Geg. 3.—Argentinuos užsienio reikalų ministeriu paskirtas generalas Orlando Peluffo. Justicijos ministeriu paskirtas Dr. Alberto Baldrich.

Jau ketvirta diena iš eilės Amerikos Liberatoriai psykina vokiečių instalicijas Pas de Calais zonoje, šiaurinėje Francūzijoje.

Leverkuseno chemikalų imonėse dirba apie 20,000 darbininkų. Tai didžiausias chemikalų centras Europos kontinente. Moskitai pasiekė ir gelžkelių jarduos Acheres, vidurinėje Francūzijoje.

Italijoj vėl bombarduota Genoa ir Piacenza.

Vakar vakare pravesose atakose žuvo tiki du bombanešiai.

Pereitį mėnesį Aliantų aviatoriai išmetė ant nacių centrų ir bazių Vokietijoje ir kitose šalyse daugiau kaip 100,000 tonų bombų.

Jugoslavai Užėmė Du Miestus

LONDONAS, Geg. 3.—Maršalo Tito štabas praneša, kad liaudies armija užėmė du miestus į šiaurę nuo Zagrebo, Kroatijos sostinės.

Tačiau į vakarus nuo Zagrebo liaudies armija turėjo užleisti priešui tuos pozicijas.

Į šiaurę nuo Zagrebo užimta Bednja ir Kolumbovak.

Netoli nuo Albanijos rubežiaus, Sanzak distrikte, partizanai užėmė Iljepolje.

Britų Paskola Kinijai

LONDONAS, Geg. 3.—Užsienio reikalų ministeris A. Eden pranešė, kad su Kinija pasirašyta sutartis, sulgy kuria Britanija tuoj paskolins Kinijai 50 milijonų svarų sterlingų (200,000,000).

Be to, Kinijon bus pasiūsta daug karų mašinų.

Ezenas pareiškė viltį, kad dabar santykiai su Kinija bus dar geresni.

Konfiskuoja Žemlapius

STOCKHOLMAS.—Švedų valdžios įsakymu, sukonsfiskuota 2,000 žemlapių, kurie gabenami iš Oslo (Norvegijos) Suomijon.

Tai žemlapius Norvegijos-Svedijos pasienio.

Mirė Čekų Patriotas

LONDONAS, Geg. 2.—Mirė generalas Jaroslav Znamencak. Tulį laiką jis vadovavo požeimiam sjudžiuoti Čekijoje. Po to jam pasisekė pabėgti Anglijon.

NEAPOLIS, Geg. 2.—Amerikoniskų ir britiškų cigarety pakelės juodojoji rinkoj kaštoja 65 centai.

“VILNIS”

LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sundays and on every Thursday together with the regular edition in English...

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 7235-7236

Pepper ir Hill laimėjo

Senatorius Lester Hill, uolus Roosevelt rėmėjas laimėjo nominacijas Alabama valstijoje, pačiame centre pietinių valstijų reakcijos.

Senatorius Claude Pepper laimėjo nominacijas Floridijoje. Kaip rodo jis gaus daugumą, nežūrint kad prieš jį eina tik keturi kandidatai, o jei gaus daugumą tai skaitysis jau ir išrinktas senatas.

Šių dviejų senatorių laimėjimas yra labai svarbus. Prieš juodu buvo sukoncentruota visos reakcinės spėkos ir nemaži kapitalo. Jiems buvo nelengva dėlto, kad jie stoja už daugelį dalykų, kas pietinėse valstijose skaitosis neprimtinu. Pepper, pavyzdžiui, pasiūlė bilijū panaikinti taksų už teisę balsuoti — taip vadinamų “poll tax”.

Reakciniai elementai manė, kad sumušti juodu nebus sunku, o tai būtų labai skaudus smūgis Roosevelt Administracijai, dėlto ir susikoncentruota prieš tuod senatorius.

Balsuotojai tačiau matė reikalingu juodu vėl įsisti į senatą. O tuomi jie užgyrė prezidento Roosevelt Administraciją, jo karo programą. Administracijos šalininkų, dargi uolių jos rėmėjų, laimėjimas čionai yra tikrai svarbus. Tai rodo, kad pietinių valstijų žmonės su prezidentu, už jį. Tas užplis gerokai šalto vandens reakcinėms ankams.

Abu senatoriai nevyen yra geri Roosevelt palaikytojai, bet vaidina svarbias roles. Jiedu yra veikūs laisvės. Pepper taipgi pasako daug prakalbų didžiuliuose masiniuose mitinguose ir abeškai stovi pirmoje eilėje šalies politiniame veikime.

Savo rinkimų vajuį jie sakėsi šimtu nušimčių remia Rooseveltą.

Senatorių Hill ir Pepper nominavimas yra laimėjimas Amerikos žmonių — ir tai gan didelis laimėjimas.

ADF Prieš Greeną

Siomis dienomis Amerikos Darbo Federacijos viršininkai posėdžiauja Philadelphiajioje. ADF prezidentas William Green sukėlė prieš save daugybę Federacijos narių vesdamas reakcinę politiką.

Jisai indorsavo Martin Dies'ą, bet Texas Darbo Federacija atmetė indorsavimą.

Jisai indorsavo senatorių Nye, bet No. Dakotos Darbo Federacijos Centralinė Taryba atmetė jį ir indorsavo Usher Burdick, kurį remia CIO.

Jisai indorsavo Illinois valstijojej Stephen Day, kurio knyga išleido nacių agentija, ir Fred Busbey, bet Chicago Darbo Federacija abu juos atmetė kaip aršius reakcininkus.

Jisai indorsavo Albert Carter'į, Oakland, Cal., bet Darbo Federacijos unijos ten jau pirmiaus susitarė su CIO ir Gelžkelių Brolijom veikti išvieno rinkimuose.

Prieš Greeną eina Daniel Tobin, timsyterių unijos prezidentas. Už prezidento Roosevelto ketvirtą terminą pasisakė daug Federacijos unijų priešingai Greeno instrukcijoms.

Gal kad pakelti savo įtaką p. Green apeliuoja į CIO unijas “gryžti Federacijon.” Tai irgi bergėždžias bandymas. CIO yra federacija industrinių unijų. Čionai nėra vaidų už jurisdikciją. CIO suorganizavo unijas ir ten, kur ADF viršininkai bijojo pasirodyti, būtent Pittsburghe ir apie linkę plieno industrijoje.

CIO galėtų vienytis su ADF tik ta sąlyga, kad nereiktų keisti unijų organizacinę pagrindą. “Gryžti atgal” reikštų atsižai-

dėti savo industrinio pagrindo, tai lygu saužidystei.

Jei Greenas mano tuo užsimojimu ką atsiekti, jis pats nusivils.

Kokie Gudrūs

Valst. Sekretoriaus pavaduotojui Stettinius buvant Londone lenkų tremtinės valdžios galvos prašė jį padaryti Lenkijos su Amerika sutartį, kokios jau padaryta Amerikos ir Britanijos su Belgijos ir Olandijos valdžiomis, būtent, kad išlaivintos tų šalių teritorijos būtų leistos tvarkyti toms valdžiomis.

Tokios sutarties padarymas Lenkijos valdžiai, žinoma, neagalimas, nes Lenkija bus išlaivinta ne Amerikos ir Britanijos armijos, bet SSSR armijos. Bet Amerikos ir Britanijos sutikimas tartis su lenkų tremtine valdžiai panašiai, kaip su Belgijos ir Olandijos, būtų aiškiai nedrauginas ir neprieklausus Sovietų Sąjungai žygis.

Objektingai žvelgiant į dabartinę situaciją net neįmanoma siūlyti tokia sutartis. Buvę pulkininkai ir dvarponiai matyti labai atsilek, jei jie manė tokia “gudrybe” ką nors laimėti.

Stettinius visai atsiskakė jiems ką nors žadėti ar diskutuoti jų reikalavimus. Jis sakė, tik išklausys jų ir raportuos savo vyriausybei. Iš to betgi lenkai negali daryti išvados, kad Amerika vieniap ar kitaip jiems padės.

Anti-sensitizmas ir dezertavimai Lenkijos armijoje, Anglijoje, tremtinės valdžios anti-Sovietinė politika ir abeškai tos valdžios elgėsis vis daugiau parodo svetui, kad ta valdžia neužsitarnauja pasitikėjimu, kad jau ir dabar yra nesavo vietoje, o po karui ji bus juo labiau ne savo vietoje.

Ji protauja, kaip Lenkijos valdžia pravo dešimtis metų atgal. Ji sapnuoja, kaip pilsudskiniai valdininkai sapnavo apie “lenkų imperiją”, apie kitų tautų prie Lenkijos prijungimą, o dabar tatau yra nemažiau kaip kvailystė.

Is visa ko matosi, kad jį taip ir nusi-gyvens.

Net ir pogrindinis lenkų veikimas, kurį ta valdžia savinaisi, turi savo Nacionalę Tarybą, kaip ir valdžią, kuri po karo nerorės gryžimo pony iš Londono.

Kas Jiems Parūpo

Vienu Senato komisija norėjo “tyrinėti” CIO Politinės Akcijos Komitetą, ar jis tinkamai praleidžia pinigų rinkimų vajuį.

Ištikro, rinkimų vajuį kaip ir nepradėtus, jei neskaityti nominacijų, tai negalima spręsti kaip leidžiami pinigai.

Generalio prokuroro ofisas tačiau informavo tą komisiją, kad CIO Komitetas yra teisėtas, savo vietoj ir nėra reikalo ir priekštas tyrinėti.

Kiek pirmiaus ir kongresmanas Dies pasisovė “tyrinėti” tą komitetą, bet gavo tokį pat atsakymą iš generalio prokuroro ofiso.

Kodėl tai senatoriai ir kongresmanai taip susirūpino CIO komitetu?

CIO Politinės Akcijos Komitetas stropiai ruošiasis prie būsimų rinkimų ir dede pastangas, kad juo daugiau progresyvių, palaikančių Rooseveltą vėlei išrinktių į Kongresą, ir taipgi, kad nelieštų į Kongresą reakcininkų.

Tas reakcinio elemento susirūpinimas CIO Komitetu tik parodo kaip svarbus tas komitetas yra, kaip svarbų vaidmenį jis gali suvaidinti rinkimuose.

Panašius komitetus turi ir kai kurios ADF unijos. CIO ir ADF bent kai kur veikia bendrai. Aišku, kandidatai, kuriuos remia tie komitetai turi geriausios progos būti išrinkti. Reakcininkai tai jaučia ir dėlto norėtų kaip nors prie CIO Komiteto prikišti.

Kaip rodo betgi jiems tai nepavyks.

Dies skelbia, jog CIO turis dideles sumas pinigų ir reikalauja raporto apie tai, bet Sidney Hillman, to komiteto pirminkas sako, kad Dies neturi teisės reikalauti to ir nepaiso. Hillmanas sako, kad jau metas parodyti Diesui, kad jis imasi to, kas ne jam priklauso ir ko jis negali.

Nacionalė Vienybė už Pergalę, Ap-saugą ir Pastovią Taiką

Projektas Rezolucijos Komunistų Partijos Nacionali Konvencijai.

1—Amerika dabar eina link sprendžiamosios karo valandos. Artinasi krizinė Anglijos-Amerikos invazija vakarų Europoj. Hitlerinė Vokietija ir jos satelitai greitai gali būti sutruškinti, kada dabar puolimo smūgiai organizuojami iš vakarų ir pietų bus uždotti kartu su koordinuotais smūgiais iš rytų. Nes istorinė ofensyvali Raudonosios Armijos kartu su didžiausiais smūgiais Anglijos ir Amerikos oro spēkų, pasisekimi Viduržemio jūrų kampanijų ir heroiškos kovos partizanų Jugoslavijoje, Graikijoje, Prancūzijoje ir Lenkijoje privedė nacių staubūnus prie katastrofos galo. Pacifiko srity svarbiausi puolimai Anglijos-Amerikos jėgų, kartu su narsiomis kiniečių kovomis padarė gerą karo pasiekimų stiprį militarinį Japoniją. Nežiūrint to, sunkios ir sprendžiamos kovos dar laukia mūsų ateityje. Fašizmas yra smarkiai pažėstas, bet nesumuštas. Vienybė ir didžiausios militarinės pastangos visų Aliantų yra reikalingos, kad pagreitintų karo laimėjimą ir užtikrintų taiką.

2—Atsiekimas pilno Aliantų koalicinio karo pagreitinus pergalę ir praves kelį dēli artimo ir draugiško kooperavimo anti-hiteriškos koalicijos, kad atsiektų pastovią taiką ir tvarkingą pokarių rekonstrukciją. Tai, kelias prieš mus link pilno militarinio sutruikinimo hiterizmo ir ašies, apsauga Amerikos ir visų Jungtinių Tautų, kelias link panaikinimo “karo ryškės” ir haizėnybių per daugelį geranturių — glūdi greičiausiai spraprinete istorikų sutarčių Maskvoj ir Teherane; priklauso nuo greito įvykinimo tų militarinių nuosprendžių, tų episkų konferencijų, kaip ir Cairo sutarčių. Priklauso nuo progresyvių išsivystymo politinių sutarčių paskubinti išlaivinimą nacių okupuotos Europos, įvykinti demokratine šalių seimą ir užtikrinti glaudesni bendradarbiavimą tarp Jungtinių Valstijų, SSSR ir Britanijos kaip karo metu, taip ir taikoj.

3—Kad pagreitintų pergalę ir realizavus Teherano objektyvus, reikia sutvirtinti nacionalę vienybę nauju fronte dabar ir po karo. Piliausią vienybę ir kooperatyviški santikiai turi būti įsteigti visų patriotiškų spēkų pradedant nuo komunistų, darbičių ir nepri-gulmingųjų iki demokratų ir republikonų. Visi ideologiniai, politiniai ir religiniai skirtumai turi būti pavesti suliejimui tvirtiausios nacionalės vienybės dēli bendrų interesų, dēli pergalės ant fašizmo ir dēli pastovios taikos. Viskas dabar turi būti daroma, kad sutrauktų plačiausius visos šalies paramą mūsų vyriausiam komandieriui dēli mūsų šalies karinės politikos ir kad numaskavus ir nugalėjus visus apykarus ir pro-fašistus. Didėns kooperacija ir mobilizavimas visų spēkų turi būti atsiekta politikos ir produkcijos frontuose, kad padėjus pravesi Aliantų invaziją Europoj, kad pagreitintų pergalę ant Hitlerio ir Japonijos imperialistių. Viska, įskaitant ir nacionalę rinkimų kampaniją reikia užskuti, kad laimėjus karį, viską, priskaitant ir pokarių planavimą, reikia pasukti link besartinančios pergalės ir konsolidavimo vienybės šalies viduje ir tarp Jungtinių Tautų dabar ir po karą.

4—Šie 1944 m. rinkimai yra visų svarbiausi prezidentiniai

ir kongresionaliai rinkimai, kokie kada buvo nuo 1864 metų rinkimų. Karo eiga, vienybė ir šalies likimas priklauso nuo šių rinkimų pasekmių. Panaikinti klausimai šiuose rinkimuose yra: koks valdžios ir vyriausio komandieriaus pergalės programa; Teheran ir glaudžiausia vienybė Amerikos-Sovietų-Britanijos koalicijos; nacionalė vienybė ir apsauga Jungtinių Valstijų; pilna produkcija ir maximum darbo visiem; išlaikymas gerovės ir demokratinį laisvų Amerikos žmonem, karo veterana, darbininkam, fermeriam, negrų liaudžiai ir smulkiam biznieriui.

Viskas sukasi apie šiuos klausimus, apie pamatinį klausimą karo laimėjimo ir pastovios taikos įgyjimo. Didžiama Amerikos žmonių remia prezidentą ir šalies pergalės politiką. Tvirtiausios karo laimėjimo jėgos randasi darbininkų eilėse ir plačiame demokratinėje ir laudies judėjime. Ir darbininkai ypatingai parodo didėjantį veikimą ir politinę įtakę. Progresyviės jėgos, kartu su karo laimėjimo pro-roseivelinė jėgom demokratų partijoje sudaro pasitikimais ir plačiausį pamatą rėmėjū mūsų valdžios ir pergalės 1944 metų rinkimuose.

Vienok tautinės vienybės kempė dar nėra pilna, koalicinė vienybė. Labai svarbi dalis karo laimėjimo kempės yra republikonų partijos nariai ir pasiekėjai ir milijonai kitų Amerikos piliečių laikosi nepriklausomai nuo partijų ir balsavimų. Tos jėgos dar nėra pilnai ir efektyviškai įtrauktos į nacionalę pergalės koaliciją. Bet rimčiausias klausimas yra tas, kad tarp CIO ir AFL nėra galutinės vienybės, bet pasidalinimas darbininkų judėjime, kurį veda ir ugdo Woll, Hutcheson, Dubinsky ir John L. Lewis. Tai yra viena iš didžiųjų kliūčių kelyje link didėnsio susijungimo šalies ir užtikrinimo pergalės karo laimėjimo jėgomis 1944 m. rinkimuose.

Apyseriai ir defytistai bando naudoti rinkimus, kad praligūnos karą, kad pravedus kompromisų taiką su nacizmu-fašizmu ir kad įsteigtų pro-fašistinę valdžią Jungtinėse Valstijose. Tos prieš-amerikinės spėkos yra mažumoje, bet jos yra galingos ir drąsios. Jos grėšia pergalė kaip rinkimuose, taip ir šiame kare. Vadovaujamos du Pont-Hearst-McCormick ir Patterson, jos operuoja elektorių tarpe per reakcinę Hooverio - Taft - Vandenburg-Dewey masinę republikonų partiją ir Reynolds-Wheeler demokratų partijos sparne. Jos taipgi naudoja kolonas pavojingas penktos kokos grupes, kaip “America First” partiją, Taika Dalera grupę ir kun. Coughlino sekėjus, kaip ir anti-Sovietinius raličius tarp socialistų-demokratų.

Tie abstrukcionistai ir defytistai dominuoja ir turi savo įtakoj galimą dvi-partinį bloką kongrese, kuris trukdo valdžios karo programai. Jie apmaskuoja savo išdavišką veiklą ir jau įgrijo nemažai galios per savo gudrių manipuliacijų partinių ir tam tikrų šalies interesų, ugdymams susiskaldymą darbininkų judėjime ir visoj šalyje, tauting ir rasinę neapykantą per anti-komunistinį, anti-sovietinį ir anti-britų veikimą ir per savo demagogišką žaidimą su egzistuojančių ekonominu sunkumu ir kėblūmu, kuriuos jie patys savo abstrukcioningū pagrindu iš administracijos ekonominės stabilizacijos programos.

Kad užtikrinti laimėjimą

1944 m. rinkimuose, būtina reikia visiem patriotiškiem amerikonom tvirtai laikytis tautinės vienybės ir bendros veiklos, kad pagreitintų karinę veiklą, kad užtikrintus roseiveltinę vadovybę ir anti-ašies politiką, ir kad užtikrintus išrinkimą pergalės kongreso remiančio prezidentų, atsidavusio Teherano programai ir atstovaujančio visą koaliciją ir nacionalę vienybę. Žmonės turi reikalauti galo visokiai partinei politikai ir konfliktam ir kad griežta kova būtų vedama prieš visokius defytistus ir de-rybinės taikos grupes ir veiklą. Tai, ir yra būtina išskelti darbo politinę organizaciją, visą viešąją veikimą ir aktyvų susiliejimą su visom kitom patriotiškom jėgom nežūrin’ kurok partijų būtu.

5—Kad sutvirtintus tautinę vienybę besartinanč karo pabaigai ir kad sudarius vidujines sąlygas dēli įsteigimo nacionalės vienybės pokariam periode, reikalinga pravesi maximum produkciją, darbą ir Amerikos apsaugą ir sutvirtinti Amerikos demokratiją.

a) Dēli šios priekštas ir yra svarbu priimti po-karių ekonominę programą, kad išlaikyti lygumą karo produkcijos ir darbo visiems. Tokia programa turi apimti prezidento Ekonominių Tiesių Bilijū (Bill of Economic Rights), kuris, jeigu bus priimtas ir pravesytas gyvenimam, galės sudaryti pamatą ekonomiam gerūviui ir prailgintam periodui nacionalės vienybės ir po dabartinės sistemos privatinės nuosavybės. Kadangi didžiama Amerikos žmonių dar nėra įtikinti, jog reikia daugiau radikales išvados dēli mūsų socialijū ir ekonominjū problemų ant didelės skalės, nacionalizacijū, industrijas ir įsteigiant socializimą, visos patriotiškos spėkos, kartu ir socializmo pasiekėjai, gali ir turi dėti visas pastangas pakelti maximum ekonomingą apsaugą, produkciją ir darbą, kas gali ir turi būti atsiekta kapitalistinėj sistemoje.

Salis gali ir turi būti suvienodinta, kad pralėptus naminių ir užsienio rinkų ir produkcijų ir darbas dabar galimas per realizavimą didžiųjų prospekty apsaugos ir ekonominės gerovės, kurias atidūr Teherane. Privatinis biznis turi gauti pilnas progas kautis su produkcijos ir darbų problemomis. Bet, kad atsiektų maximum darbo ir produkcijos po karo, reikės pravesi greitą ir būtiną pakilimą Amerikos žmonių pirmo jėgų. Bus taipgi reikalinga valdžios ir industrijos planingumas dēli pralėptos užsieninės vertėlgystės ir suteikimas platus ilgų metų kredito pralėptos mūsų valdžios dēli ekonominės rekonstrukcijos Europoj, Azijoj, Lotijū Amerikoj ir Afrikoj. Prie to, ta politika ir praktika tarptautinių monopolijū ir kartelijū, kuri stovės ant kelio pralėptos produkcijos ir pasaulio rinkos, kas priešinis šalies interesams ir grėsia pasaulio taikai, turi būti nugalėtos.

b) Toliaus, reikia priimti specialią programą, kuri ant pamato pilno sutikimo būtiną karo produkcijos reikalą, galės tinkamai orientuotis su kylančiomis problemomis, kurios pasirodys besikeičiant nuo karinės produkcijos į taikos produkciją. Per šį periodą, dēli militarinių reikalavimų, valdžia turės verstis tokią politiką, kuri duos galimybę privatinėm įstaigom greitai persikeisti teikiant specialę paramą agrikultūrai ir smulkiam biznieriui. Bet privatinė industrija turi suteikti darbo visiem ir

kur tas nebus galima, valdžia turi imti atsakomybę tatau padaryti. Be tokio pozityvio ir atsakomingo atsinešimo iš valdžios, industrijos ir darbo jėgų, nacionalė vienybė negalės būti įsteigta ir išlaikyta po karo. Kad sutikti visas kliūtis ir sunkumus, kurie neįveigiamai kils kaip rezultatas permainos, bus reikalinga apsaugoti interesus darbininkų, karo veteranų, negrų ir baltų, moterų ir vyrų. Dēli šių siekių reikės pagerinti ir pralėpti federalę socialę apsaugą, pagelba veteranams pravesi amatinjū unijų standartū visose industrijose; pravesi efektyvę kainų kontrolę ir apbrėžiamą; išvystyti plati viešųjų darbų ir namų buvimojū programą; duoti darbininkam pilną reprezentaciją valdžioje ir visose įstaigose atsakomingose dēli perėjimo į taikos produkciją.

c) Kad konsoliduoti vienybę šalies dabar ir po karo, kad išlaikius Amerikos demokratiją yra lygiai būtina sutraukti ir suvienyti visus Amerikos žmones, kad apsaugoti Tiesių Bilijū (Bill of Rights) nuo reakcijos ir fašizmo, ir apginti ir pralėpti visas demokratines laisves. Dēli šių siekių yra reikalinga nugalėti visas manifestacijas anti-senim-zimo, antikatalikizmo “Jim-crow” ir raudonojo baubo. Yra būtina panaikinti balsavimų taksus (poll-tax) ir visas restrikcijas (suzaržymus) Amerikos karių ir civilijų teisų. Yra būtina likviduoti visas diskriminacijas prieš negrus. Yra būtina ginti darbininkų teises, ypač teisi organizuotus ir kolektyviai dėtis, užvis labiausiai yra reikalinga atmušti ir nugalėti visus pro-fašistus ir defytistus, nugalėti penktą koloną ir užginti visokį derybinės taikos ir liktolios išdaviškios propagandos veiklą.

6—Kad toliaus sutvirtintus tautines karo pastangas, šalies vienybę ir tvarkų progresą po karo, reikia tvirtinsio demokratiško darbininkų judėjimo. Tautinė vienybė kempėje, kuri susideda iš patriotiškų spēkų iš visų klasių, nuo darbininkų iki kapitalistų, priklausys nuo darbininkų klesos, kuri yra nugaraukis visų veikimo šalies spėkų ir jos karo laimėjimo koalicijos. Užtai konsolidavimas tautinės vienybės dabar ir po karo reikalauja sutvirtinimo šalies labiausiai atsakomingų ir demokratinjū veiklę. Reikės organizuoti neorganizuotus ir budavoti darbo unijas ir galinigus gynečius šalies demokratinių laisvų ir ekonominių teisų darbo klesos ir abeškai visos laudies. Reikės pralėpti darbininkų viešąją veikimą politiniuose ir ekonominiuose frontuose, ypatingai vienybę tarp AFL ir CIO ir Gelžkeliųj Brolijos. Reikės didžiausios ryžinio vystymo darbininkų politinės iniciatyvos ir įtakos, su darbininkų pilnu dalyvavimu valdžioje. Lygiai reikės pilniausio suliejimio bendros kovos visų anti-fašistų, įskaitant komunistus, sutvirtinimo ryšių tarp darbininkų ir kitų demokratinjū gyvenytojų sektorių. Toliaus, reikės budavoti visas darbo žmonių masines organizacijas netik darbininkų, bet ir veteranų, moterų, negrų, fermerių, jaunimo ir tautinių grupių.

7—Šiame nulemiančiame istorijos mo o n e n t e mūsų šalies ir viso pasaulio, mes komunistai, kaip ir visi patriotiški amerikiečiai, atnaujinam savo šventą prižadą savo šaliai pavesti viską, kad laimėjus karą ir sunaikinus fašizmą. Mes dedikuojame visas savo jėgas ir resursus, kad padėjus realizuoti prižadus ir Teherano perspektyvą, pagreitintų pergalę ant hiterizmo ir ašies, sudarymui pastovios taikos, kėlimui demokratijos, ap-

(Tęsa ant 4-to pusl.)

Detroito Kolumna

Per Detroit News eina savo rusiškas lenkų srovų ginčas Lenkijos ir Sovietų ruožėjų klausime.

Pirmiausiai reikia pasakyti, kad anglasvis diskusijoms Polish-Russian—Lenkų Rusų ruožėjų klausimas nukaltas pagal Sovietų Sąjungos priešų norą.

Tiesa, yra Sovietų Rusija, bet ji ne viena yra Sovietų Sąjungoj. Prieg tam, Sov. Rusija nesuruožėjuoja su Lenkijos ruožėju.

Sovietų Sąjunga susideda iš 16 Sovietinių Respublikų. Jos turi lygias teises, sakysim, kaip mus šalį 48 valstijos sudaro Jungtinės Valstijos. Šios 48 valstijos, nežiurint jų didumo arba gyventojų skaičiaus, turi tas pačias lygias teises federacijoj.

Tas pats ir su Sovietinėmis Respublikomis.

Visuomet minėjimas tik rusams, rusams, yra tikslus įrankis, skleisti neapykantą prieš vieną tautą, nes tas visai yra lengva įtikinti mažiausią maštinę žmogus. Juk pavadinus tikru vardu Sovietinių Respublikų Sąjunga, kad kartais jų pasekėjai pradėtų mąstyti iš kokių tautų susideda ta Sovietinių Respublikų Sąjunga. Kada jų pasekėjai pradės mąstyti apie tautų Sąjungą, aišku, jų argumentai neis niekais.

Kelias lenkų veikėjų jau išsireiškė tinkamesnė formoj, maštinė formoj apie busimus ruožėjus po kariu tarpe Sovietų Sąjungos ir Lenkijos. Bet pora katalikiškų kunigų išsireiškė savo minis taip, kad nei pat Hitleris nebūtų geriau išsireiškęs. Vienas iš jų net laip toli nuėjo nuo tiesos, kad pareiškė: "Karo katalikiškais yra Rusai".

Na, kaip sau jų norite, bet tokie argumentai netik lenkų katalikų kunigų, lietuvių Romos katalikų kunigų, bet ir visos Romos katalikų organizacijos, yra labai netisingi, neatsako faktams. Tikrai, tai yra šmeižtinai prieš tą musą galiną kataliką, kuri kartu kariauja prieš mus prieš, fašizmą, kuris mus šaliai apskelbė karą.

Ačiū Dievui, kad mūsų šalis turi savo taktininkę Sovietų Sąjungą, kitąip mūsų šaliai būtų labai sunku. Japonijos diplomatai džiaugėsi, grąšino kad jie padiktuos taikos sąlygas Baltajam Name, Washingtono, o Hitleris tik rąnkomis trynė įviekęs Prancūziją, kad jis bus pasaulio valdovoj. Kaip pasirodė, tai tą visą Sovietų Sąjungos priešai šioj šalį užmiršo.

Tos diskusijos Detroit News Sovietų Sąjungos ir Lenkijos ruožėjų klausime, beabejotus, duos proga Sovietų priešams išlieti savo neapykantos tulžį prieš tą tautą, kurios daugiau žmonių žūs šiame kare, negu visų kare dalyvavusių kartu sudėjus.

Bet kasgi tokiems kunigams "fupi"? Jie su teisybe jau senai apsilenkė.

biųjų industrijų atstovai. Šitie dirba sušie, kad tik daugiau pliciečių pritraukti į republikonų pusę. Jie bando visokius būdus, kad tik Demokratų partija būtų įveikta ateinančiais rinkimais. O jų celius yra taikomas į patį sirdį demokratijos: diskredituoti prezidentą Rooseveltą.

Prie demokratų veiklos prisdėjo CIO unijos. Tas labai išgąsdino republikonus. Republikonai emė per komercijing spaudą atakuoti demokratus, sakydami, kad CIO unija yra dominojama komunistų. Girdi, komunistai dominuos demokratams.

Dabar CIO išėjo su pareiškimu, kad nei vienas įeinantis CIO delegatas nėra komunistas.

Kokį dabar argumentų vartos republikonai prieš demokratus, atėtis parodys.

Bet politikoji yra vartojama bile priemonė. Nepamirštu tą laikų, kaip SLA. p. Vitaitis važinėdavo po kuopas ir teisdavo tuos veiklesnius Susivienijimo narius, kurie neklausė tautininkų politikos. Man Detroito SLA 21 kuopos teisme buvo patėmyta: "Kaip jūs dabar elgiatės, p. Vitaitis, tai yra prieš SLA konstituciją". O jis suriko: "Man viskas galimas!"

Ot kaip amerikoni sakė: "Merry goes around and around".

Kaip dabar dalykai stovi, tai lietuvių tarpe tik demokratini nusiastę lietuviui eina su prez. Rooseveltu ir demokratų partija.

Kitos visos lietuviškos srovės skubiai eina talkon republikonams.

Prieina pasveikinti "Vilnius" Bendrovės šerinkinų suvažiavimo dalyvius.

Gerbiami "Vilnius" suvažiavimo dalyviai, mes galime džiaugtis, kad pažėgėm išauginti demokratinių lietuvių stiprią spaudą ir organizacijas.

Dabar prieš demokratinius lietuvius susivienijoj visos kitos srovės. Jos išvien kovoją prieš mūsų organizacijas ir spaudą. Ką jums reikia daryti? Bendrai harmonijoj turime veikti savo užbrėžta linija, kaip šios šalies klausimais, taip ir mūsų darbe link Lietuvos.

Visiems "Vilnius" Bendrovės suvažiavimo dalyviams linkiu viso gero.

Jau gavome ir antrą numerį "Baltic Review". Jis irgi reikia kuoplačiausiai paskleisti tarpe maštinėjų ir veikiančių amerikoniškų žmonių. Lai Amerikos žmonės mato, kad fašistinių elementų yra ir mūsų tarpe. Juk nei viena tauta nėra nuo jų liuosa. Tai elementai, kurie nei netik kitus valdyt, bet ir išnaudot. J. Brukas.

Atlankykime Sergantį Draugą

Sunki liga privertė Juozą Janulį atsigulti į ligoninę. Kada tenka susirgti, tai didesnio suraminimo nebus ligoniui, kaip jo atlankymas. J. Janulis priklauso prie ALDL ir yra pažangus žmogus.

Kurie surasime valandėlę laiko, atlankykime jį. Jis randąsi Grace ligonbutyje, 4160 John R. st., kambario numeris 514. Jei norite šaukti į namus, telefonas HO 7211.

Nuo savęs linkiu juo skubiausiai susveikyti ir stoti į bendrą visumeninį darbą. J. L.

Jankiai bombarduoja japonų lažę olandų Naujojojo Gvinejoj. Netikėtai užkūpti japonai priversti buvo pasitraukti toliaus ir rąstus ir mibisikam atiteko keli airportai ir pati svarbiausia militarinė bazė toj apicinkėj Hollandia.

IŠ RADIO KLUBO SUSIRINKIMO

Detroit, Mich.— Praėjusiam sekmadienį įvyko Radio Klubo susirinkimas, Draugijų svetainėj. Klubo pirmininkas, Dr. Palevičius, atidarė susirinkimą, sekė komiteto raportas. Valdymo narių raportai priimti; raštininko raportas bišk pataisyta—pastebėta praleisti tarimai. Korespondento raportas priimtas.

Iš visų valdybos narių raportų, bene tik bus svarbiausi turtų raštininkės S. Masytės ir išdininkės Belušenės. Viena raportavo, kad Radio Klubo kapitalas siekia virš \$1,120, o kita sutiko. Vadinasi R. Klubas finansinai gana tvirtas. Tai tik tą gali padaryt, atsidavę tam darbu Radio Klubo Komiteto nariai.

Anaunseris, M. Masys, pranešė, jog žinių pranešėjas P. Krakaitis atsiskakė nuo tos užduoties dėl darbo aplinkybių, apkalbėjus tą žinių pranešimo reikalą, nutarta, kad komitetas kreiptus pas Krakaitį su tam tikrom koncesijom ir prašyt, kad tęstų žinių pranešimo darbą, o jei jis nesutiks, tai tada įieškoti kito.

Apkalbant išlaidų išmokėjimo, kai buvo pakelta klausimas "Vilnius" spaustuves bila už "cut"—kliše, tai tuli draugai susirauskė. Mat jie suprato, kad už žinių pranešimą apie airopiano pirkimą su lietuvių vardu, nereikia apmokėti. Bet išaiškinus per kelis draugas bet draugas, tos "klyšės" reikšmė nutarta apmokėti.

Kai turtų raštininkė pranešė, kad tam tikra taryba nemokės už tris apgarsinimus, tai čia palietė radio klubo pirmininką. Kai N. Belušenė, R. K. išdininkė pasakė, jog "nepaisanti, pirmininkas ar ne, bet nesiklausęs visos valdybos negali tai daryti". Po pasikeitimo žodžių, didžiama nutarė, kad ta bila, už tris apgarsinimus, bet apmokėta. Bet pora susirinkimui nutarta dovanai pagarsint. Už bižniškus parengimus turi apmokėti. Mat Radio tik ir pasiailko iš pagarsinimų biznio.

Apie minėtą bilą kalbant, pasirodė negeistina atmosfera, kuri dabar nelabai gerą jausmą.

Ta atmosfera paeina iš tam tikrų žinomų šaltinių, kurie diktuoją, kad Radio Klubas nereikalingas ir kad tik remia buržuaziją. Ir todėl jie nestoją į Radio Klubą.

Korespondentas išvaizdina, jeigu Brooklynas arba Chicago ar kitas didesnis miestas turėtų pusę valandos Radio programą savo reikalams; savo parengimui ir susirinkimui išgarsinimui, tai labai didžiutuotai. Detroito žmonės įsivaizdina priešingai. Šią pastabą darau todėl, kad ligos bakterijos yra leidžiamos į Radio Klubo kuną ir kartais gali labai susirginti, o gal net numirti.

Dabar vėl grįžime į susirinkimo eigą.

Pirmininkas, Dr. Palevičius, pareiškė, kad vasaros laiku chorai eis į polįsi ir kad radio programai bus daugiau iš muzikalių rekordų, tai korespondentas davė klausimą, jog tulos dainininkės sako, kad niekas jų nekveičia dainuot. Čia buvo įrodyta, kad minėtos dainininkės buvo kviestos ne vien per pirm. Dr. Palevičių, bet ir per kitus valdybos narius, bet jos neėjo dainuot per radiją. Todėl, dainininkės nebesakykit Radio Klubo korespondentiui, kad jus nekveičia dainuotai.

Radio Klubas nutarė pareiškti "Vilnius" Bendrovės suvažiavimui pasveikinimą su penkine. Tulos ypatos prie to prisidėjo. Kurie pasveikinsime, matsysime, nes Radio Klubo valdyba tą atliks.

Beje, Detroito veikėja U. Palevičienė sakė, važiuojanti į "Vilnius" suvažiavimą ir nušvėję į Chicago ką tokį parduot. Klausiau ką? Atsakė: "Military secret". Manau, iš čiegiagečių sužinosim.

R. K. Koresp., V. Zabul.

Ar Nebūtų Gerai?

Sezono parengimam pasiabaigus, kad ir ne visai dar, būtų gerai, jog vienas kuris pasiskirtume vien tik aprašyti abetnai iš Detroito veikimo ir svarbesnius dalykus iš vietos spaudos. Mieste kartais įvyksta tokių svarbių įvykių, kurie būtinai tu-

Nepamirštame Savo Spaudos

Saginaw, Mich.—LLD 181 kv. atlaikė susirinkimą balandžio 16 d., pas St. M. Liešį.

Apdiskuota vietos veikimo reikalai, nutiesta planai tolimesniai veikimui, ypač už remimą karo pastangų.

Pakelta klausimas, kad artinasi "Vilnius" šerinkinų suvažiavimas. Tuojaus sudėta ant vietos pasveikinimas. Aukavo šie po \$1.00: Ig. Lingevičius, Anna Kapušaitienė, St. M. Liesis, F. Barauskas. Viso \$4.00.

Susirinkimas vienbalsiai sveikina "Vilnius" šerinkinų suvažiavimą ir linki, kad suvažiavimas sėkmingai nutiestų planus, kad dar paksekmingiau nušiti reakcionierų užmačius ir įrodyti svetui, kaip svarbu dėti visas pastangas už greitesnį karo laimėjimą ir galutinį sumušimą fašizmą.

Malonu, kad lietuviai vis blaiviau žiūri į svarbias pasaulio problemas.

S. L.

Draugijų Atstovų ir Valdybų Atydai

Gerbiameji, nedėlioj, 7 d. geg. 5:30 popiet įvyks svarbus Demokratinių Lietuvių susirinkimas, Draugijų svetainėj. Tai bus tuojaus po LDS 21 kuopos susirinkimo. Draugijų delegatai arba jų valdybos ir taip veikėjai esate moširdžiai kviečiami dalyvauti šiame susirinkime. Prašom visų dalyvauti. Nepamirškite laiko ir vietos. Komitetas.

SOCIALISTAS SVEIKINA ITALIJOS VALDŽIĄ

NEW YORK.— Italų socialistų vadas Francesco Frola, seniau atstovavęs Milano miestą Italijos parlamente, sveikina kalicinę Badoglio valdžią.

Francesco Frola šiuo laiku gyvena Meksikoj. rėtų pasirodyt progresyveje spaudoje, žinoma, trumpoj formoj. Be patvarkimo Redakcijai daug sunkiau. O gal "Rašėjų Ratelis" tuom pasirūpintų? V. Zabul.

Detroito Pažangiečiai Aukavo Kraujo Raud. Kryž.

Nuo karo pradžios jau 3-čia grupė susiorganizavo iš pažangiu lietuvių ir davė kraujo Raud. Kryžiui. Iš viso jau bus apie 90 puskvocių. Ši paskutinė grupė nors nelabai skaitlinga, vienok daug geriau negu nieko. Aišku, kas atsitiktų pritrūkus kad ir tu keliolikos puskvocių kraujo plazmos, kuomet reikalinga gelbėti karo fronte sužeistus kovūnus.

Štai kraujo aukavusių vardai: 3-čia sykj—H. Laibanienė, A. Nazevič ir J. Gi-naitis; 2-ra sykj—A. Valavičienė, M. Povilaitienė, V. Smalstienė, J. Ruge-Radzevičius ir M. Ginitaitienė; 1-ma sykj—A. Adomaitis, A. Vasiliauskienė, K. Steponkevičionis, P. Laibanas, G. Janonis, T. Jakienė ir H. Rastenis.

Taipgi yra didoka grupė, kurie pasižadėjo artimoj atėity atlikti tą taip vertingą pareigą. Šį kartą dėl tų priežasčių negalėjo atvykti, kai kiti ejom. Aš tikiu, kad jie išpildys savo prižadą. Jie

yra: E. Jeskey (būtu jau 4-tas sykis), M. Geraltauskienė ir A. Vareneckienė (būtu 3-čias sykis), O. Demskienė, O. Maknavičienė ir Z. Dantienė (būtu 2-ras sykis), D. Raisonienė, F. Gugienė, D. Ray-Rugienis, A. Petrušis, M. Alvinienė J. Valavičius ir M. Birstonienė (būtu pirmas sykis).

Davusiams kraujo ir taip pat pasižadėjusiems taup tarius nuosirdų ačiū, vardu Raud. Kryžiaus už tokį gražų patriotišką darbą. Atlyginimas jums už tai gali būti tik didžiai malonus, ramnantis vidujėjims jausmas, kaip prisidėjusiems prie apgynimo savo šalies ir demokratijos ir išgelbėjimo mūsų karių gyvybių. M. Ginitaitienė.

Lietuvis Dentistas

Dr. James Tyson

20526 Grand River Avenue

Detroit, Michigan

TELEPHONES:

Office—Garfield 7190

Home—Evergreen 6149

A. M. KISONO

Apieka

DRUG STORE

Geriantis Vieta Receptu Ispildymui ir Visokiu Vaistų Pirkimui

8910 Jos. Campau

Lietuviška Užeiga

PILGRIM CAFE

2100 PILGRIM

Detroit, Mich.

Tel. University 1-9748

ALICE BRAZAITIS, Sav.

LIETUVISKA ČEVEKYŲ KRAUTUVĖ

WALK - MORE SHOE STORE

Pasirinkimas Visai Šeimynai — Florshiem ir Overglobe Rūšys

OVERGLOBE ČEVEKYŲ

Moterims Pasipušimui Čevelynei

5432 W. Vernor Highway

DETROIT, MICHIGAN

TEL. HOGARTH 5495

PAUL MOLIS

REAL ESTATE — MORTGAGES — LAND CONTRACTS

Fire, Life, Automobile, Plate Glass, Windstorm & War Damage Insurance

13152 Stoeppel Ave., Detroit, Mich.

(Arti Davison ir Livernolis)

KVIETKININKAS

F. LOCNISKAR

Kvietkos Visoklem Reikalam Pareduojam Palmas.

Mes išpildome gėlių užsakymus telegrama čisur Jungtinėse Valstijose.

3276 Michigan Avenue

Tel. Lafayette 1985

Su Lietuviais Raudonarmiečiais

ANTANAS VENCLOVA

—Tuo metu mes kaip tik žygiavome iš frontą,—pasakoja vienas mūsų kovotojas, sukdamas „bankrutę,“ kada tarp dviejų mūšių mes šildėmės trobelėje prie baltai įkaitusios krosnelės. Aš niekad net neįsivaizdavau, kad Rusijoj gali būti tokios nežmoniškos pūgos... Kai išžygiavome iš senosios savo stovyklos, oras buvo neblogas, bet vėliau pradėjo šalti, o sniego buvo ligi kelių. Mes žygiavome per plačią sniego jūrą, kuriai, rodėsi, niekad ir galu nebū, istisus 65 kilometrų. Su-stojome sudegintame Muratovo kaime. Trobų nebėr—liko tik šalti rūšiai. Buvom gerokai pavargę—visus apėmė kietas, sunkus miegas. Žmonės vis dėlto surado būdų gerai apsikloti, pasišildyti. Vakarė išžygiavome tolyn. Šis paskutinis žygis buvo pats sunkiausias. Pustė, ir kaip pustė! Viešpatie! Tik kada-ne-kada per pūgą, panašią į nepermatomą rūką ar tirštą, šaltą ir lipantį pieną, matydavai pirma tavęs žengiančio draugo nugarą. Arkkliai vos tempė roges. Mašinos klμπο sniege. Jas stūmė vyrai, įtempę visas jėgas, bet niekas negelbėjo. O eiti reikėjo su visa apranga. Mūsų kojos klμπο į sniegą aukščiau kelių, ir kartais rodėsi, kad dar pora žingsnių—ir mes sugrįšime sniege, daugiau nebeapsikelsime. Ir taip vieną, antrą, trečią dieną. Praeiname sudegusius kaimus, užmūstus vokiečius, arklų lavonus, kurių pusė ar daugiau dažnai jau suvalgyta. Einam ir miegam eidami iš nuovargio, akys limpa nuo sniego, o sniegas be jokio perstojo neužmatomomis bangomis ritasi per laukus, visai užnešdamas iškastus kelius. Žmonės susalo, apledėjo, po drumzlingą rūką nieko nemato, o vis dėlto mes ejomė pirmyn. Ir kuo greičiausiai mes norėjomė susitikti su vokiečiais.

—Su vokiečiais?

—Taip. Matėte juk, ką jie padarė visur, kur pabuvojo... Atsimenu, įeiname į vieną trobą. Sena moteris—žila kaip obelis. Parodė mums por langą—ten... Keliasdešimtis gyvų raudonarmiečių, paėmę į nelaisvę, vokiečiai apipylė benzinu ir sudegino. Apdegusius lavonus užmėtė žeme. Kaimo žmones beveik visus išgalabijo. Toji žila moteris neturėjo dar nė 30 metų. Baisios kancios per keletą dienų ją prazildė. Suprantate, kodėl mes norėjomė kuo greičiau susitikti vokiečius?—baigė karys, paraudusiom akim krosnelės šviesoj žiūrėdamas man į veidą. Paskui godžiai užsitraukė paskutinį kartą dūmą, nuorūką įkišo į krosnelę ir ėmė rengtis.

—Man laikas į pirmąsias linijas,—tarė jis, atiduodamas pagarbą.—Ligi pasimatymo.

Ir jis dingo lauke, ten, kur amšėjo vokiškos minos ir kažkur už kalvos tarškė kulkosvaidis.

Bet tai buvo vėliau, jau pačiame fronte. Dabar mes dar tik iš tolo girdjomė patrankų griausmą ir nežinojom, kieno jis—mūsų ar vokiečių. Ore vakaro prietemoj nuburgė lektuvas. Mūsų ausis dar neprirato iš garsio išskirti, kieno jis—mūsų ar priešų. Pakelusi arti fronto sutikome savo kovotoją lietuvių. Jis, įspėtas apie mūsų atvažiavimą, atvyko ant kelio mūsų pasitikti, kad pataikytume nuvažiuoti tiesiog ten, kur mums reikėjo.

—Sveiki, draugai,—tarė jis lietuviškai, pakeldamas prie kepurės ranką, pažinęs mūsų mašiną, ir atraportavo, kuriuo tikslu jis čia iš stabo pasiūstas.

—Mašinos lempos turi būti užgesintos,—perspėjo jis sferai.—Matote, tai vokiečiai leidžia raketetas,—tarė jis, įlipdamas į mūsų mašiną.—Naktį jie baisiai bijo mūsų puolimo. Kai kurią naktį kai pradeda mėtyti į orą raketetas ir šaudyti šviečiamomis kulkomis, tai atrodo tikras piknikas su fejerverkais.

Pakilusi į orą, horizonte išsiskleidė žalia rakietai. Iš pradžių ji buvo panaši į užsidegancią vakaro dangų žvaigždę, paskui išsiskleidė ugninių žiežirbų skiauturį ir pamažu ėmė kristi žemyn, gesti.

Po juos pakilo į orą dar keli raketos—tai vokiečiai davinėjo ženklą mūsiškiams, kad jie dar gyvi ir kad jie nemiega.

—Sitame miške,—aiškino mūsų vadovas, ranka rodydamas po dešinę vakaro šėšeliuose juoduojantį mišką,—vokiečiai. Jie, biaurybės, kelią, kuriuo važiuojame, gerai pasiekia minosvaidžiais ir kartais mėgsta jį apšaudyti.

Mūsų mašina kyla į kaimelį, leidžiasi žemyn ir vėl kyla aukštin. Ligi vietos, kurią šiandien turime pasiekti, dar septynetas kilometrų. Miškas nuo mūsų per trejetą-ketveturį kilometrų, bet jo pusėje visiškai ramu—atrodė, kad ten nėra nė gyvos dvasios. Ir mes laimingai, neapsaudyti priešo minosvaidžių, pravažiujame pro jį. Netrukus mėnesienoje pamatom prieš save pakalniū juoduojancią cervkė su bilzganciu stogu, užšalusio upelio ledą, juoduojancius tilto turėkles ir ilgą, ilgą kaimą, nuo cervkės išsiskleidžiantį į abi puses. Tai mūsų šios dienos kelionės tikslas.

PIRMASIS SUSITIKIMAS FRONTE SU DRAUGAIS.

Štai jie, senieji mano draugai! Koki mieli jie man, šitie žmonės, su kuriais jau senai mane surišo gyvenimas, darbas, draugystė! Randu juos čia, šiose mažose fronte kaimeliu trobose susikimšusius, suvirtusius ant šiaudų. Jie ilsisi, grįžę iš pirmųjų linijų, kur juos šiuo metu pavaduoja kiti draugai. Jie puikiai apsipratę su visais pragariškais fronto garsais. Net jeigu čia pat sprogtų bomba, jie, tikriausiai, tik apsisvertų ant kito šono ir užmigtų vėl, nes poilsis fronte šalia maisto—pats svarbiausias dalykas. Vėliau ir aš pats, kai esu labai išvargęs, puikiai įprantu miegoti visadą ir visur—sunkvežimį, stovėdamas sniege, ant kieto suolo, ant krosnies, sugriautame tvarte, o jeigu dar po šonu yra bent glėbelis šiaudų arba šieno ir jeigu miegoti ne perdaug salta,—imi jaustis visiškai gerai. Miegoti galima ne tik gulint, bet ir sėdint, stovint, net einant. Fronte miegoti tenka nedaug, ir kiekvieno poilsio valandėlė brangė už viską.

Kai kas iš miegančiųjų nubunda ir pamato mus. Ir troboj staiga kyla toks džiaugsmas ir klegesys, jog ir kiti draugai ima kilti iš miego. Mes bučiuojamės, tapsuojame vieni kitiems per pečius, šimtai klausimų ir atsakymų staiga pasipila iš abiejų pusių, ir fronto draugai susirūpina mus kuo greičiausiai pravažiuodinti, o paskui—paruošti kulkų fronto patalą naktiai. Tačiau dar ilgai mes neinam miegoti, nors jie išvargę po dienos darbo, o mes atlikome ilgoką kelionę.

Mieli draugai! Čia aš surandu žmonių, su kuriais vėrėmės į mokslą, basi ejoję į mokyklą, badavome gimnazijoje, su užsidegimu klausėme profesorų išminties universitete. Čia aš randu draugų, su kuriais drauge kovojom dėl Lietuvos laisvės Smetonos valdomoje Lietuvoje. Su šiais nuosirdžiais draugais, puikiais darbininkais, geriausiai patriotais drauge stamėme Tarybų Lietuvą. Daug tada buvo darbo, maža miego, kaip ir dabar. Kiek samanymų, kiek gražiausių svajonių tada buvo prisvajota apie gimtojo krašto kultūrą ir laimę, kuriai mes skyrėme visą savo jaunystės karštį, sugebėjimus, darbą, nemigo naktis! Ir prieš mūsų akis dabar, susitikus fronte, vėl begaline srove plaukė mūsų kartos praeitis, taip glaudžiai susijusi su gimtojo krašto istorija. Mūsų atminty žiebėsi ir geso bendri atsiminimai, tokii brangūs mums visiems. Mūsų visa darba ir gyvenimą sugriovė kruvina Hitlerio ranka. Pašizmas atėmė iš mūsų gimtąją žemę, žmones, vaikus, tėvus ir brolius. Ir mes varome savo darbu toliau. Mes tik pakaitėme to darbo pobūdį. Jie pamėgė ir rankas ginklą, man tėvynės pavestas kitas darbas—ir dabar visų mūsų didžiausias troškimas—kuo greičiausiai pamatyti vėl laisvą, gražią, laimingą Tarybų Lietuvą.

(Bus daugiau)

AUKOS IR SVEIKINIMAI "VILNIES" BENDROVĖS SUVAŽIAVIMUI

Per F. Kontenį

- Rochester, N. Y.:
- J. ir F. Kontenis \$5.00
 - J. Rimkevičius 1.00
 - J. Stanley 2.00
 - B. Černauskas 1.00
 - P. Malenaukas 1.00
 - F. Bonki 1.00
 - R. Šterelis 1.00
 - P. Čereška 1.00
 - A. Bekėsis 1.00
 - J. Totoris50
 - J. Stasaitis35
 - M. Severinas 1.00
 - P. Žirgulis 1.50
 - J. Valtas50
 - A. Barlašius00
 - R. Barauskas 1.00
- (Viso \$18.85)

Per R. Merkį

- Philadelphia, Pa.:
- A. Bakšis 2.00
 - J. Vognonis 1.00
 - R. Merkis 1.00
 - P. Kodis 1.00
 - J. Bulauka 1.00
 - K. Boičnavskas 1.00
 - A. Galkus 1.00
 - A. Pranaitis 1.00
- (Viso \$9.00)

Is Hudson, Mass., Gavome

- Stai Kokį Laišką:
- Gerb. Draugai:
- Lietuvių Piliečių Klubas is Hudson, Mass., sveicina "Vilnies" šerinkinį suvažiavimą. Linki kagai gyvuoti ir kovoti visais galimais būdais prieš fašistinius hitlerinius priešus. Pripildam su aukomis, kad padėt išvalyti is lietuvių tarpo tuos fašistinius gvaltus, kurie nori pakentit mūsų prakrminam darbu.
- Stai: Lietuvių Piliečių Klubas pasipirko šerų už \$10 ir sveikina su \$8.
- Klubo susirinkime nariai su-

aukavo ant blankos \$9.25.

- Viso \$24.25.
- Draugiskai,
Sekr. A. Tamošiūnas.
- Aukojo:
- J. Salanskas \$1.00
 - A. Tamošiūnas 1.00
 - G. K. Urban 1.00
 - G. Sidlauskas 1.00
 - J. Rožėnas 1.00
 - M. Kuzlauskas50
 - A. Sikorskis50
 - T. Orlauskas50
 - M. Lakštutis50
 - I. Morkūnas50
 - Mažesnėmis 1.75
 - P. Sedar, Denver, Colo. 3.00
 - P. Hugailiškis
 - Rochester, N. Y. 2.00

Is Worcester, Mass.

- Gavom Sekamą Laišką:
- Vilnies Dalininkų Suvažiavimui Chicago, Ill.
- Berb. Draugai:
- Mes laikydami LLD 2-ros kp. mėnesinį susirinkimą, bal. 27 d., prisiminimė, kad dienraščio "Vilnies" metinis dalininkų suvažiavimas įvyktas gegužės mėnesį. Ir sveikiname jus; žinodami, kad tinkamai vertinsite "Vilnies" gyvavimą kaip draugininkų klasės žibintu išleisdami į aukščiausią jo išbujojimą ir nešiojamą teisingą žinią, ypač is pasaulinio karo įvykių. Aukų tik \$5 tegalėjom skirti is izdo, kitą penkėm dėl "Liaudies Balso" panaukojom, tai išduodias kaip ir tuščias liko. Individualiai aukos buvo rinkta ant blankų dėl apsvietos fondo, šiam susirinkime.
- Geriausiu pasisekimo su gausybe sveikinimų linkime.
- Draugiskai,
D. JUSIUS,
LLD 2 Kp. Izd.

Teisių Patarimai

Klausimas 1. Mes 4 ypatos turėjome 8 fletų namų. Aš pardaviau savo dalį vienui namo partneriui pagal vpskaitavimo visą namo vertės už \$20,000. Už 2 savaičių po pardavimo savo dalies, mano buvusieji partneriai pardavė namą už \$28,000. Man pasirodė, kad aš buvau suviliotas; greičiausiai jie turėjo perkėję tuom laikui, kuomet nupirkė kuo mano dalį. Ar galin reikalauti ketvirčį dalį is tu uždirbtą \$8,000?

Atsakymas: Jus negalite gauti nei vieng dolerį is tu uždirbtą \$8,000. Kuomet jus pardavėte savo dalį ir atidavėte jiems Quiet Claim Deed, tarpe jus ir jusų partnerių biūziški ryšiai pasibaigė. Bet jeigu galėtumėte prirodyti, kad jie turėjo perkėję už 28,000 prieš tą laiką, kuomet jie nupirkė jusų dalį, tuomet galėtumėte traukti jus į teismą ir įrodyti, kad jus buvote suviliotas, kaip sakoma, conspired to deprive you of a legitimate profit.

Klausimas 2. Mes turime namą ir norėtume po mūsų mirties palikti vaikams. Sumus yra nevedęs, o mergaitė yra vedus, o mes prie ženo nesame prisirišę, kadangi jis nėra lietuvis. Kaip butų galima sutvarkyti, kad mūsų turas netektų žentui?

Atsakymas: Geriausiai ir atsaugiusiai galima sutvarkyti jusų nuosavybę per testamentinę aktą, kadangi testamentas įeina į galių tik po mirties. Darant testamentą galima sutvarkyti taip, kaip jus pageidaujate, žymint kam ir kiek turto norite palikti ir kam jis teks po jusų mirties.

Klausimas 3. Randauninkai išsiskraustė is fletu paskutinę dieną kovo mėn., o leasas buvo pasirašytas iki balandžio paskutinės dienos. Jie paliko biskį daiktų, bet rėmoka rendos ir neduoda raktų, sakydami, kad

ne viską pasicėmė. Jie ateina nakties laikui ir liepia duris atidaryti, nes aš permainiau durų spyną, bijojama, kad neišneštų saldučių ir pečių is apartamento. Ar galima gauti is jų brangę už šitą mėnesį, ir jei negalima, tai ar galime neleisti jų į fletą?

Atsakymas: Jeigu rėnda yra užmokėta, tai jus neturėtote teisės permainyti durų spyną, o jeigu rėnda nėra užmokėta, tuomet reikėjo duoti jiems 5 dienų notice, reikalaujant išsinešimo is jusų fletu. Kuomet jie paliko kelis dalykus, tas reiskia, kad jie dar kontroliuoja jusų fletą ir jus neturite teisės užrakinti jų fletą arba permainyti raktą. Jus galite daryti tik vieng dalyką reikalaujanti rendos, o jeigu nemokėte, prašalinti juos. Bet iki šios dienos jus to nepadarėte. Todėl kuomet jus leasas pasibaigs ir jie neužmokės rendos, jus galite jusų patraukti į teismą už tą nepašmėktą laikotarpį.

Klausimas 4. Mano brolis numirė ir paliko testamentą, bet po jo mirties mes negalime surasti jo testamentu. Veikiausiai kas nors jį sunaikino, nes mano brolis buvo nevedęs ir gyvenęs su svetinus žmones. Kaip butų galima išsiskoti jo nežinomą turą?

Atsakymas: Panašiuose atsitikimuose advokantai dauginusiai daro testamentus ir tankliausiai pasilaiko kopiją to testamentu. Jums butų patariama sužinoti kas darė tą testamentą ir gal galėtumėte gauti kopiją ir nėra abejonės, kad ta testamentu kopija parodytų viską aiškian. Jeigu negalėtumėte to surasti, tuomet jus, kaip brolis, galite atidaryti šį dalyką probate Courte ir tuomet galin įsiskoti brolio turą.

Adv. Charles P. Kal
6322 So. Western Ave.,
Chicago, 36, Ill.

NACIONALĖ VIENYBĖ

(Pradžia ant 2-ro puslapio)

saugos ir socialio progreso. Dėl šitų mierių mes padauginome savo veiklą dėl šitų sudarymo tautinės ir darbo žmonių vienybės ir plėtinai vienybės tarp anti-hitlerinių valstybių ir žmonių, įskaitant tarptautinę kooperaciją darbo liaudies. Ir kad pakelti mūsų kontribuciją savo šaliai ir žmonėms, mes pasiryžimė stengimės sutvarkinti patriotišką avangardo rolę, įtekme ir pamatą mūsų organizacijos; toliaus persimti aukštesnio darbininkų klesos mokslo, mokslinio socializmo ir pasiryžimė nešime pirmyn didžiausias demokratines tradicijas Washingtono, Jeffersono ir Lincolnio.

Tito Atstovybė Londone

LONDONAS, Geg. 2.—Londono atvyko maršalo Tito militarinė misija. Ji susideda is krautį ir slavėnų.

Sarysų su tuo vėl pasklido gandai apie išveržimą į Balkanus.

(Berlyno radijas praneša, kad balandžio mėnesį vokiečiai užmušė Jugoslavijoj 11,222 partizanus. Žinoma, jie nieko nesako apie savo nuostolius.)

REMIJA ŽEMĖS DREBĖJIMU AUKAS

TEHERANAS, Geg. 1.—Nukentėjusiems nuo žemės drebėjimo Gorm provincijoj Srijocij Sąjungos ambasada įteikė Persijos Raudonajam Kryžiui milijoną riųlų.

Anna-James Tavern
3212 S. Halsted Street

Kingsbury Alus Geri Cigarių Skanus Ynaus ir Degtinė
JAMES JANULEVICIA ir
ANNA BAGDONAS, Sav.

URBA Gėlininkas

Gėlis Mylintiems, Vestuvėms Bankietams, Laidotuvėms Papuošimams

4180 Archer Avenue
Phone: LAFayette 5800

Slučiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis

LOVEIKIS—Kvietkininkas

Gėles Vestuvėm, Bankietam, Pagarbam

3316 S. Halsted Street Chicago Yards 7308

NULIUDIMO VALANDOJE

Kreipkitės į

ANTHONY B. PETKUS

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

DVI MODERNIS KOPLYCIOS JŪSŲ PATOGUMU:

6812 S. Western Ave., Chicago
Telefonas GRovehill 0142

1410 So. 50th Avenue, Cicero
Telefonas CICero 2169

Mūsų pataravimas yra greitas, mandagus ir Jūsų finansiskam sroviai priemas.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

NABIAI CHICAGO'S LIETUVIŲ LAI DOTUVIŲ DIREKTORIŲ ASSOCIACIJS

Turime Koplyčias Visose Miesto Dalse

Ambulinsuo Pataravimas Dienų ir Naktį

LACHAWICH IR SUNS

Phones: Canal 3515 Comm. 5765 Pullman 1270
2314 West 23rd Place 1975 So. Michigan Ave.

P. J. RIDIKAS

3254 S. HALSTED STREET 710 W. 18th STREET
TELEFONAS YARDS 1419

J. LIULEVICIUS

4348 S. CALIFORNIA AVE. TELEFONAS: LAFAYETTE 3572

S. P. MAZEIKA ir EVANAUSKAS

3319 LITUANICA AVE. TELEFONAI: YARDS 1138 ir 1139

ANTANAS M. PHILIPS

3207 LITUANICA AVENUE TELEFONAS: YARDS 4998

LEONARDAS F. BUKAUSKAS

10821 S. MICHIGAN AVENUE TEL. PULLMAN 9631

SPRINGFIELDIEČIAI TINKAMAI APVAIKŠČIOS MOTINŲ DIENĄ

Springfield, Ill. Kiekvieno demokratiniams nusiteikusi žmogaus troškimas yra, kad šie metai būtų pergalės metai.

Gegužės 14 d., pripuola Motinų Diena. Kad ją tinkamai atžymėti, tad springfieldietės rengiasi prie puikaus apvaikščiojimo Motinų Dienos, kaip pergalės metuose pripuolantis.

Nėra abejonės, kad visi turės sau už pareigą šioje didelėje iškilmėje dalyvauti.

Bus skani vakarienė, gspadinės pranešė, kad gauta iš OPA sutikimas dėl davy-mo maisto šiai vakarienei. Tad gerai įsitėmkyte vietą ir laiką. Gegužės 14 d., 6 v. vakare, The Dome, 1031 So. Eleventh st. Išangos tikietas 50 centų.

Turėsime puikią, J. Skerikio orkestrą, kuri grieš šokiams.

Zinokite, kad Motinų Pergalės Klubas visumotė puikiai pasižymi ir draugingai, vieningai praleidžiant šią tradicinę Motinų Dieną ir joje dar daugiau sukoncentruoti jėgas už pergalę. O vėliau vėl bendrai džiaugtis mūsų laimėjimais.

Tikime, kad pasimatysime visi springfieldiečiai parngime. Kviečia Komitetas.

Ohio Lietuvius

Earl Browderis kalbėdamas per radiją iš Detroito, balandžio 7 d., labai teisingai pastebėjo, kad: "Pirmiau negu Rooseveltas galės nusistatyti savo mintį, kad prisiimti nominaciją ketvirtam terminui, jis turės gauti sutratimo, kad jis bus išrinktas be sutrukdymo jo paties laiko nuo karo pastangų, — kad jam pačiam nereikėtų gaisuoti laiko su agitacija. Bet daleiskime sau, kad Rooseveltas, neįsaudamas tokio tvirto jo pagėidavimo nuo šalies piliečių, jis vėlysu sau pasitraukti poisiui. O pasekmė to išstykti tikra nelaimė mūsų šaliai."

O ta katastrofiška nelaimė palietys nevien mus, bet ir mūsų sekamą gentkartę — tai būtų fasistinė nelaimė. Ohio valstija yra viena iš didžiųjų valstijų, kuri galėtų įrodyti užtikrinimą Rooseveltui ir jo šalininkams laimėjimą šiuose rinkimuose. Bet, politinių vadų supratimu, Ohio valstijoj iki šiol dar nesimato tokio aiškaus pasiryžimo.

Todėl Ohio piliečiai privalo prašalinti tą neaiškumą gegužės 9-tą nominacijoje paduodami savo balsą už Fr. Lausche ant Ohio valstijos gubernatoriaus, kuris yra geras Rooseveltui ir greito karo laimėjimo šalininkas. Lausche yra gerai atsirekomendavęs būdamas geru Clevelando majoru. Todėl visi Ohio lietuviai piliečiai dalyvaikime gegužės 9-tą nominacijoje paduodami savo balsą už Frank Lausche ir kvieskime kitus tą atlikti. Bet nei vienas nedasileiskime tokiai pavojingai minčiai: "Kas čia dėl to mano vieno balso." Atsiminkime, kad vienas balso nusveria tūkstančius ir daugiau. Tik tuomi įtikinsime Rooseveltą, kad Ohio yra su juom.

ta Lietuva, galėtume pasistyt lietuviams, kurie tiek daug nuo karo nukentėjo. Tegu jie mato, kad ir Springfieldo demokratiniai lietuviai rupinasi jų likimu, kaip lygiai jie trokštą, kad juo greičiausia įvyktų pergalė ir galutinai sunaikintas fasizmas.

Be to, šioje vakarieneje bus tinkamai pagerbtos kariu motinos, atžyminti jas su garbės ženkleliais.

Tad prašome visų karių motinų juo skaitlingiausiai dalyvauti.

Nėra abejonės, jei visi bendrai darbuosimės, šis karas greit bus laimėtas ir visi mūsų sūnus sugrįš ir vėl galėsime linksmai tęsti gyvenimą. Tam reikia bendro veikimo, vienybės tarpe visų demokratiniams nusistatusių žmonių.

Lauksime juo daugiausiai dalyvaujant ir draugingai, vieningai praleidžiant šią tradicinę Motinų Dieną ir joje dar daugiau sukoncentruoti jėgas už pergalę. O vėliau vėl bendrai džiaugtis mūsų laimėjimais.

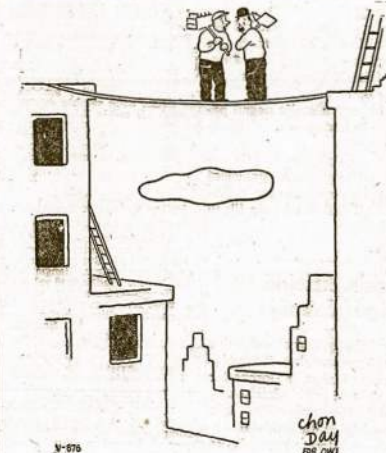
Tikime, kad pasimatysime visi springfieldiečiai parngime. Kviečia Komitetas.

Tą gerai supranta visokie republikoniniai reakcionieriai, kad Lausche's laimėjimas užtikrins Rooseveltui ketvirtą terminą laimėjimą. Todėl jie turi prisamde visokių Hutchisono-Wollo tipo žmonių iš Ohio Darbo Federacijos, kurie nudodami darbininkų vienybės šalininkais skleidžia nepamątuotus smeigtus prieš administraciją, kad suklaidint darbininkus ir tuomi nedalesti, kad Lausche liktu nominuotas ant Ohio gubernatoriaus. Todėl privalome visi apsižūrėti gegužės 9-tą. J. N. S.

GATVEKARIS UŽMUSĖ ŽMOGŲ

Arthur Lyman, 70 metų, Halsted st. gatvėkaris, netoli Fullerton ave., mirtinai suvėžino.

Gatvėkario vairuotojas sako, jog Lyman užėjo ant kelio. Jis negalėjo greit tranvajus sustaityti.

JUST THINK IT OVER... YOU WOULDN'T WANT TO BE AN ABSENTEE, WOULD YOU?
 y-976
 chom day for owl

Isakė Nubalsuoti Unijos Pasirinkimą Montgomery Ward Co.

Nacionalė Darbo Santykių Taryba Atsiuntė Palaukymą iš Washingtono

Montgomery Ward and Co. darbininkai laimėjo kovą prieš užsispyrusius darbdavius, kuriuos turėjo sudrausti net valdžia.

Kiek liečia valdžios paėmimą vesti dirbtuvė ir prekybą išsiuntimą paštu, tai atnešantį pirmadienį federalis teisėjas Holly duos raštišką išsėstymą. Tačiau dėlei darbininkų teisės organizuoti jas užsprendis padarytas. Iš Washingtono atsiuntė Nacionalė Darbo Santykių Taryba patvarkymą, jog bėgyje septynių dienų būtų perbalsuota unijos pasirinkimas. Darbininkai turės teisę balsavimu pareikšti ar jie nori, kad juos atstovautų United Retail, Wholesale and Department Store Employees 20 skyrius (CIO) ar visai nenori unijos.

Pagal šį patvarkymą visi darbininkai Montgomery Ward and Co. turi teisę balsuoti kas juos atstovautų derybose dėlei jų algy, dėlei sąlygų ir kontrakto pasirašymo.

Zinant kaip kompanija buvo užsimojus ant darbininkų unijos, kad jų sunaikinti, nes reikalavo prieš uniją uždraudimo ir skundė teisman kompanijai atlyginti net milijoną dolerių būk už padarytus nuostolius, tai yra didelis darbininkam laimėjimas.

Nacionalė Darbo Santykių Taryba įgaliojo George J. Bott prižiūrėti balsavimą, kad viskas būtų teisingai atliktą.

FBI ARESTAVO JAPONĄ

FBI areštavo japoną, kuris dirba tuoje karo įmonėje. Suimtas japonas sako, kad jis išsikimybė yra Japonijos imperatoriui.

Kalbamas japonas pabėgęs šion šalin nuo japonų laivo New Orleans 1925 metais ir nuo tada pastoviai šioje šalyje gyvenęs.

Nuo Pearl Harbor įvykiu Chicagoje buvo suimti 321 nepageidaujami svetimsaliai. Jų tarpe 16 japonų, 299 vokiečiai ir 6 italai.

Trys Metai Kalėjimo Už Nėvimą Tarnybon

Malcolm W. Cash atsisakė eiti karinėm tarnybon. Teisėjas M. L. Igoe pasmerkė jį trimis metais kalėjimo.

BŪKITE SEKMADIENĮ SUVAŽIAVIMETIE, KURIE PRADĖJOTE LEIST 'VILNĮ'

Gerai Pasirengime Dienraščio 25 Metų Jubilejui

"Vilnis" pradėjo eiti Chicagoje balandžio mėnesi, 1920 metais. Tuomet, kaip ir dabar, buvo didėli jvykti, šturminygu visonėms sukurtimui meilai. Revoliuciniai sąjūdžiai bangavo per daugelį Europos šalių. Amerikos lietuviai išvijojė čjo persirgupavimas darbininkisko judėjimo pagrindu. Visi pažangūs žmonės pamajo ranka į susikompromitavusių menševikiškų spaudų Plati visonėm reikalavo gero, pažangaus laikraščio.

Keletas samonijai ir ryžtingy darbininkų judėjime veikėjų čmės spaudos darbo ir pradėjo leisti "Vilnį". Iš pradžių šio savaitraščio. Paskui pradėjo išleidinėti po du kartus savaitėje. Paskui susiorganizavo Lietuvių Darbininkų Ko-operatyvų Spaudos Bendrovė ir pradėjo "Vilnį" išleidinėti kasdien. Dienraščis nebuvo tokis didelis ir gausus kaip šiandien. Bet jis pačiame pagrindu atsaikė tam laikui ir visuomenės reikalams.

SUVALKIEČIŲ DRAUGIJOS PARENGIMAS PAVYKO VISAIS ATŽVILGIAIS

Pracėli sekmdienį, 30 d. bal., Suvalkiečių Draugijos įvyko gražas parengimas Dariaus-Girėno salėje, Brightonparkiečių kolonijoje. Žmonių prisirinko nemažai, galėjo tilpti daug daugiau, nes svetainė yra gana didelė. Apie seštą val. prasidėjo programos. Buvo suolsta gražas ir juokingas 3 veiksmų veikalėlis, "Jaunikis iš Kauno".

Visi lošėjai atliko savo roles gerai, ykysiaj. Panėlė Barbara su savo jaunikiu iš Kauno prijuokio puikią gerai, vos ir prijuokio netruko iš juoko.

Kaip girdėjan iš publikos, tai visi buvo pilnai patenkinti. Ot sako, tai žmogus nors gerai pasijuokė ir pilnai patenkinti savo jausmus. Kiti sako, kad daugiau tokių gražių parengimų įvyktų su tokiu gražu ir juokingu veikalu, kaip kad šis buvo. Pasibaigus lošimui, prasidėjo dainos.

Suvalkiečių Draugijos Choras po vadovyste panėlės Stonaitės, sudainavo kelias liaudies dainėles, vėliaus Amerikos ir Lietuvos Himnus. Choras gražiai ir sutartinai dainuoja. Tik vryri balsai yra silpni. Turbūt permažai jų yra.

Reikėtų daugiau vyrų, kurie turi gerus balsus stof į chora lavint savo balsus. Panėlė Stonaitė gabi mokytoja. Ji pati sudainavo solo labai gražiai. Turi gražų balsą ir gerai jį valdo. Publika jai gerai katučių priplojo, išaukdamai po kelis kartus sudainuoti.

Jai buvo įteikta gražas gyvygėlių bukietelis. Reikiška pagerbimo ženklas už jos gražų pasidaravimą. Ypač už choro lavinimą.

Pasibaigus dainom, prasidėjo šokiai prie gero orkestro, svečių bei publikos pasilinksminimui, kuris tęsėsi lig vėlyvų pakties.

Manau draugija turės pelno iš šio gražas parengimo. J. B. Jusėvičius.

J. Rukis Pasidavė Operacijai

Perėitę trečiądienį Josephine Rukis pasidavė operacijai Illinois Central Hospital, 5800 So. Stoney Island. Stanley ir Josephine Rukiai užliko užėigų: 732 W. 18th st. Rukiai yra pažangūs žmonės, "Vilnius" skaitlytojai. /Rep.

"foreman" darban, kurį be jokios priežasties buvo prašalino.

Vakar darbininkai stoji į darbą po padaryto nusitarimo antrodienio vakare. Apart šio ginčo už Every, bendrai darbininkai reikaluoja, kad juos nepersiekty už organizavimasi į unija.

Tenka pažymėti, kad kiek laiko buvo darbininkų daug susirašė į CIO unija. Paskui lino Lewiso giezėliai su savo Mainierij Unijos 50 distriktu. Dabar jau jū itaka išnyko, tačiau stiprios unijos dar vis nėra.

Šiuomi aš parčia, kad visi darbininkai priklausty prie CIO unijos. B. D.

1-ny Metų Mirties Sukaktis
 Mike Bertulis
 Gyvygo Gillespie, Ill.
 Užmūstus anglakasykloj Gillespie, Ill., gegužės 4-tą d., 1943 m., ir palaidotas Holy Cross Cemetery, Gillespie, Ill., gegužės 7-tą d. Patjo iš Lietuvos Kauno rėdybos, Erzvilko parapūjos, Dliugų kaimo. Per 37 metus gyveno Gillespie, Ill. Buvo narys LDS 63 kp., Bendr. Ill. Dierbo sunkiai per visą savo gyvenimą anglakasykloj ir prigulėjo Progrevy Mainierij Unijoj, lokale 34-tam.
 Atsiakyrė nuo šio pasaulio palikdamas didelią liūdesį mylimai moterij Ona, vienygė su Juozas, marčia Ona, tris dukteris: Petronė, Veronika ir Malilda, du žentū—Zdrenč Grandon ir Roman Bradley ir visą šviltiją anukų. Lietuvių likosi brėlia Juozas ir sesuo Petronė.
 Užbaigus vargas šlame paaušė šleikis. Malis, ramiai šioje svetainio žemėlė. Kol mes gyvi būsim taive niekad neuimirsim.
 Moteris, Sūnus, Dukters.

Dr. T. Dundulis
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, 4157 Archer Avenue
 Valandos: 11-12; 2 iki 4; vakarais 7-9 Pirmadienis, tik 2 iki 4.
 Šventadieniai 11-12
 Ofiso Telefonas: YARds 4787 Namu—Prospect 1930
 Dr. Strikolis
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4645 S. Ashland Avenue
 Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vakarais Sekmdieniais pagal sutartį.
 Ofiso Telefonas: VIRginia 9036 Namu—BEVerly 8244
 Dr. T. Dundulis
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS, 4157 Archer Avenue
 Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. m. Trečdieniais pagal sutartį.
 Phone: YARds 5921 Residencijos—KENwood 6107
 Dr. Bersh
 756 West 35th Street
 (Kamp. 35th ir S. Halsted St.)
 Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 vak.
 Rez. 4910 S. Michigan Blvd.
 Phone: GROVas 3111

Dr. A. K. Butko
 LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS 7214 S. Ashland Avenue
 OFISO VALANDOS: Nuo 9 ryto iki 8 vakaro
 Telefonas: YARds 2244
 Dr. C. Z. Vezel'is
 DENTISTAS 4645 S. Ashland Avenue (Art. 45th Street)
 VALANDOS: 9 ryte iki 8 vak. Trečd. susitaru
 Dr. Marjan S. Swiont
 GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4204 Archer Ave.
 VALANDOS: Nuo 1 iki 4 po pietu Nuo 7 iki 9 vakaro
 Residencijos PORtsmouth 6614 Ofiso LAFAyette 6568
 Dr. G. SERNER
 LIETUVIS AKŲ GYDYTOJAS 25 metų patyrimas
 Tel. Yards 1829 Pritaklo Alkinus. Kreivias Akis. Išbalso.
 Ofisas ir Akinių Būduvė 3401 S. HALSTED ST.
 Kampas 34th St.
 Valandos nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8 Nedėlioj pagal sutartį.

PAULINA
 RUSSIAN - TURKISH BATHS
 SOUTH SIDES NAUJASIAUSI PIRTIS
 Duodame Elektros Trytmentus, Ultra Violet Sūslinė ir Infra-Red Light Radiations. Neturkų kraujo cirkulivimą, reumtišką skausmą, lumbago, šallį, paralyžių—šalina naujojinamas Elektros ir Hydro-Therapeutic Trytmentai.
 1657 W. 45th St., Kampas S. Paulina St.
 A. F. CZESNA, Šavaininkas
 Tel. Virginia 9493
 Moterim Seredomis

ATNAUJINKIT SAVO SENUS RAKANDUS
 PADAROME KAIK NAUUS 25% Nuolaida ant visų prieš karą padirbtų daiktų
 Mūsų pačių padirbtai parlor setai su springalais, arba juos senas betas ar matrasas perdirbtas ir padarytas taip kaip naujas. Ant visko atstaujame 12 nuodienius — FEBRUARY IR MARCH
 Telefonas SEELEY 8760
 ROOSEVELT FURNITURE COMPANY 2310 W. ROOSEVELT ROAD

EXTRA! EXTRA!
 Vermanlyntas Vardas ir Adresas
 MONARCH LIQUOR
 Lietuviškus Žydikus 3529 S. Halsted Street
 Phone Yards 6054
 Jūs galite pagėibėti Amerikai samobilizuoti galinčiausią armiją sumušimui fašizmo reguliariai pasipirkdami J. V. De fense Bondsų ir Stampų.

RUOŠIANTIS PRIE SUVAŽIAVIMO

Artūnantis mūsų Bendrovės suvažiavimui gauname vis daugiau ir daugiau sveikinimų ir aukų.

LDS Centro prisūtinė	\$25.00
Pau'anskas, iš Waukegan, Ill.	33.00
A. Tamešūnas, Hudson, Mass.	24.25
F. Kontenis, Rochester, N. Y.	18.85
R. Merkis, Philadelphia, Pa.	9.00
D. G. Jusius, Worcester, Mass.	5.00

(Aukotojų vardai telpa kitoj vietoj.)

LDS Centro sekretorius J. Gasūtinis prisūtinė gražų sveikinimą nuo tos organizacijos.

L.L.D. 19 kp. aukojų \$10, o ne \$5, kaip vakar paskelbta. Kas daugiau?

Dr. Graičūnas Atidarė Raštinę Waukegame

Dr. Graičūnas buvo atvykęs Chicago. Su juo kiek plačiau išsikalbėjus sužinojau, kad persikėlė gyventi į Waukegame ir ten atidarė ligonių priimtuvę—ofisą, 902 McAlister ave.

Ligonius priimsiu nuo 9 val. ryto iki 12 pietų ir paskui nuo 2:00 val. iki 9 val. vakaro.

Daktaras sakė, jautėsi gerai ir pilnas energijos savo profesijos pareigoms.

Nauji Biznieriai Bridgeporte

Daugeliui gerai pažįstami bridgeportiečiai Jonas ir Josephine Graberiai nusipirkė nuo S. ir O. Nedvury Lucky Inn už eiga, 3203 So. Halsted st.

Nėra mažiausios abejonės, kad jiems biznis gerai seksis, nes abū Graberiai yra draugiški ir linksmaus būdo žmonės.

Linkime geriausio pasisekimo naujamu biznyje.

Pavasarinė Laužo Rinkliava

Laužo rinkliava yra vienas iš daugelio veiksnių karo laimėjimui. Šiuo reikalu vakar Merchandise Mart patalpoje įvyko bankietas. Dalyvavo per šimtą moterų užkandėje ir pasikalbėjime, kaip sekmiau įvykdyti pavasarinę laužo rinkliavą.

Kalbant apie laužo rinkliavą, kiekvienas turi žinoti, jog reikia rinkti senes geležis, senas gumas, popierą ir visoki kitą daiktai, kurie reikalingi gaminiui karo reikmėm.

Prašo moteris, kad jos taupytų skardines, taucus ir popierą. Bendrai žmonių prašoma, kad jie senas geležis sumestų į krūvą savo aplinkėse. Tie visi dalykai savo laikui bus patiekti miesto ir pristatyta kur reikia.

De Tarnowski Akėja Buvusią Žmoną

Kapitonas De Tarnowskis, kuris buvo tuo laiku Anglijoje, kai jo buvusi žmonėlis susidraugavo su seržantu McIntosh, patmė nuo jo perškrytas, sako tas buvo įvykinta nelegaliai. Viena, karininkas sako jis negavo teismo pakvietimo byloje dalyvauti; antra, būk jo žmona visai negyvenus Meksikoje ir tuo būdu jis gautas perškrytos esą neteisėtos.

Leitmantas J. S. Restarskis, laivyno dentisterijos korpuso daktaras, pirmiausia išbandė ant šunų šaltį kaip dantų anestezią. Paskui tą patį padarė ant savanorių žmonių. Paskėmės buvo geros.

Šiuo klausimu gegužės laidoje telpa raštas "Journal of American Dental Association."

Degtinės Spekulantai Pasidare 12 Milijonų Dolerių

Apskaičiuojama, kad Chicagoje ir priemiesčiuose juodosios rinkos elementai už degtinę per trumpą laiką pasidarė \$12,000,000.

Per metus laiką, jeigu juodosios rinkos veikimas nebus sutalykta, sako dalykų žinovai, spekulantai pasidarys \$25,000,000.

Pošnekinai eina, kad Atloskoje už puskvortę degtinės žmonės moka po \$25.00.

Juodosios rinkos geivalai randa būdus kaip ten nuvežti ty svaigalų ir perduoti išpostomis kainomis.

R. J. Thomas'o Prizadas

Automobilių, Orlaivių ir Okio Padargų darb. unijos prezidentas kalbėdamas Minneapolis, Minn., pareiškė, jog didėli unija padės Montgomery Ward and Co. darbininkam sustorogianzuoli ir laimėti kovą prieš kompanijos pasimojimus.

R. J. Thomas gegužės 2-ry pasakyoje "prakalboje pažymėjo, kad jo atstovaujama unija yra viena didžiausių šioje šalyje ir ji privalo padėti kitiem darbininkam sustorogianzuoli į unijas.

RUSIŠKOS KNYGOS SAVAITĖ.

Nuo gegužės 1-mos iki 6-tos įvairiuose knygynuose specialiai bus išdėtos rusiškos knygos—tai Rusiškios Knygos Savaitė. Įdomu visiems pamatyti kokis yra knygų rinkinys Rusijos klausimais.

Sekamuose knygynuose bus išdėtos knygos:

- Blackstone, 4904 S. Lake Park; Brighton Park, 4144 Archer Avenue; Douglas, 3355 West 13th Street; Hall Branch, 4801 So. Michigan Avenue; Lawn, 6234 So. Kedzie; Legier Regional, 115 So. Pulaski Road; Logan Square, 3248 Fullerton Avenue; Portage Park, 5253 Irving Park Road; Oakland, 700 Oakwood Blvd.; Toman, 4005 West 27th Street.

Saltis Dantų Anesteziija

Kai reikia dantis taisyti, tai dažnai sopa. Sopumo prašalinimui tenka vartoti vienokio ar kito anestetiko.

Leitmantas J. S. Restarskis, laivyno dentisterijos korpuso daktaras, pirmiausia išbandė ant šunų šaltį kaip dantų anestezią. Paskui tą patį padarė ant savanorių žmonių. Paskėmės buvo geros.

Šiuo klausimu gegužės laidoje telpa raštas "Journal of American Dental Association."

Aukos Nipirkimui Pundelių Lietuvos Žmonėms

Per M. Zald, nuo bal. 2 milijono \$24.10

M. Bacevich, La Porte, Ind.	10.00
Mildred (Savukus) Friberg, Leonidas, Mich.	10.00
Mocakaitis, Spring Valley, Ill.	5.00
G. Rakauskas, E. Chicago, Ind.	5.00
A. Drigot, Chicago, Ill.	3.50
A. Marquardt, Chicago, Ill.	2.00
V. Zavetskas, Chicago, Ill.	1.00
X., Chicago, Ill.	1.00
A. Mažeika, Chicago, Ill.	1.00
A. Grimaika, Chicago, Ill.	3.00

Viso \$65.00 Komitetas.

Stropiai Rengiasi Prie Motinų Dienos

Motery Kultūros Klūbas ir Klūbo Choras smarkiai rengiasi prie motinų dienos paminėjimo, gegužės 14-tos.

Paminėjimas įvyks Lietuvių Auditorijoje, Kultūrietas prirengia perstatyti tylią dramą "Motina."

Tai graži, motinos džiaugsmą, liūdesius ir skausmus primenanči drama.

is tyli drama yra išmarginta gražiomis dainomis. Dainavimas bus atliktas už scenos, motinai veikianč estradoje, kaip kiekviena motina atlieka pareigas savo namuose.

Be to, pats Kultūros Choras įdėdinaus daug gražių dainų.

Šiuo metu užskėčiame motinų dienos iškilnię dalyvauti. Kultūrietas.

TARPUKAINĖ STUDENTŲ PRAMOGA

Gegužės 6-tą Chicago's Universiteto studentai rengia tarpautiną vakarą—Pramogų dalyvams 35 tautų studentai. Kiekvienas bus "pasipuošęs savo tautiniais rūbais.

Šiai studentų vakarėliui tuomet įdomus, nes jis pavaižuos visų studentų broliškumą.

Vakarėlis įvyks International House.

Rubų Valymo Darbininkams Pakėlė Algas

Karinė Darbo Taryba patvirtino rūbų valybos (cleaning and dyeing) darbininkam algų pakėlimą. Patvarkymas galėcia 1,116 darbininkų. Beveik visos kompanijos šio nutarimo yra liečiamos.

Algy pakėlimas nelygus. Priklauso kokią darbą kuris darbininkas bei darbininkė atlieka.

Padarius Karinei Darbo Tarybai šį nutarimą algos pakėlimas nuo 50 centų iki \$1.84 per savaitę.

Reikia pasakyti, jog pakėlimas yra mažas. Cenfo pridėjimas per valandą, tai visai mažai ką reikišcia.

Parvažiuoja Antanas Adomaitis

Pas savo motiną ir patvėjė Butkius parvažiuoja iš labai tolimos kelionės Antanas Adomaitis, kuris užjūry, su Dėde Samu, išbuvo daugiau 22 mėnesių.

Antanas pranešė motinai Mrs. J. Butkis, kad neužlėgo bus namie. Motina ir patvėjis jo labai išlėgo.

Butkinai turi taverinį po N. 827 West 33rd st.

Negrai Rengiasi Prie Plataus Suvažiavimo

Negrai, darbo unijų veikėjai, rengiasi prie plataus suvažiavimo. Jie sauks pirmą tik Chicago's veikėjų pasitarimą. Po to, birželio mėnesį, įvyks negrų veikėjų pasitarimas iš visų vidurvakarių.

Šia prōga tenka pažymėti, jog perietose nominacijose Antrame Warde, kur nusveriamą didžiūmą turi negrai, republikonai daug daugiau balsų už demokratus. Taipgi 5-tame Warde pasirodė republikonai sustiprėjo.

Pažangiečiai negrai pasirodė energingam veikimui, jog lapkričio balsavimuose nugalėti reakcininkus.

Žmona Išgelbėjo Vyra iš Ugnies

Mrs. O. Massari išgelbėjo sergantį vyrą iš užsidegusių dviejų aukštų namo, 5624 Higgins ave.

Virsutiniam aukšte buvo keturios mergaitės. Jom pasisekė išsigelbėti išokant iš degančio namo. Dvi lengvai susižeidė.

Mrs. Massari dikčiai apgėgė begėdėdama vyrą. Sužeisė šonkos nariai ir sergantis tėvas liko nuvežti ligoninėm.

Majoras Priešinas Policistų Unijai

Majoras užvakar vėl pareiškė, jog priešinas policistų unijai ir palaiko policijos komisyonieriaus Allmano pusę.

Pasidarbasus leite nantūti Charles Anderson iš Irving Park nuovados policistai buvo įstėgę savo uniją. Prieš ją išstojo komisyonierius Allman ir majoras Kelly.

Vienok policistai nenuleidžia rankų. Jie mano gaus paramos iš pramonės darbininkų unijų ir ikovos teisę savo organizacijai.

Majoras ginėja, būk kai policistai bus organizuoti, tai jie nepasiduos disciplinai. Zinoma, tokis užsispyrimas neturi pamato.

Jokia organizacija negali pakenkti tvarkingumui ir drausmingumui.

Vienu ko miesto valdžia nenori, tai organizuoti policistai gali geriau apginti savo reikalus. O politikieriai kaip tik to ir nenori.

Penkis Sužeidė Auto Nelaimėje

Ugniagesių trokui susikulus su laivyno sargybos automobiliu prie 71st st. ir Dorchester ave., sužeidė penkis žmones.

Nelaimėje nukentėję trys ugniagesiai ir du jūreiviai.

Keliose kitose vietose įvyko važiuotės nelaimės.

Užvakar įvykusio mirtinų nelaimių buvo 4-rius.

HELP WANTED—MEN
Reikia Darbininkų

Darbininkų Abelnam Darbui Dirbtuveje. Gera Pradinė Mokestis ir Proga Progresuoti. 100% Karinis Darbas Dabar ir Pastovus Po Karo.

Matykite Mr. Letto
PARAGON DIE CASTING COMPANY
5851 W. Dickens Ave.

ATOSTOGOS SU APMOKĖJIMU
Pajiektu senovo žmogaus, kuris dirbtuveje negali dirbti, o mylietu greičiau vasaros laika ant farmos. Darbas—pridaboti namus ir išplauti mitliture. Atlyginimas—\$10.00 mėnesiui. M. A. BERTSCH, Rt. 6, Box 149, Coldwater, Mich.

STORE FOR SALE
Rendai Storas
Lighting irko Apieštelė 4454 S. WESTERN AVENUE
Rakta galima pasimati
TAILOR SHOP
4426 S. Western Avenue

PIANO FOR SALE
PARDAVIMUI PIANAS: galima gražyti su roliais ir skambinti pirtais. Geras planas, kainą \$50.00.
3204 Deereas, Detroit, Mich.
Savininkas galima matyti vakarais nuo 5-kių iki 7-nyų, o nedėliomis ryte nuo 9-nyų iki 12-koš.

REAL ESTATE—SALE
Zemės, Namai Pardavimui

MURINIS NAMAS, dviejų flatu, po 3 ir 4 kambarius. Gražiai išstatytas; Nauji parabolai ir flooras. 3 kuru garažius. Ant greito parvodimo. Nebrangiai. 2914 S. Emerald Ave. Savininkas ant 2-ry floor, arba šauktis Hemloch 3688.

PAJIEKŠOJIMAS
Pajiektu brolio Antano Kairio; paieina iš Panevėžio pavieto, Kairių kaime. Apiešcia Chicago 1912 m. ir išvožiavo į Californiją. Malonėsite patis atsiliekti arba kas apie jį žino, praneškite. Už tai busi dėkingas.
JUDAS KAIRIS
10018 S. State, Chicago, Ill.

DIRŽIAUSIAS PASIRINKIMAS
VISOKIU KATIEDIU, BUNGA-LAWS, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 10, 12 apart ir didėmū visose kolonijose. ROAD-HOUSE, REZORTU prie ekeru ir PARKU Illinois, Wisconsin ir Michigan valstijose. Visicos pasiduoda lengvais imokėjimais arba mairnis.

JOHN SINKUS
2442 W. 63rd St. Tel. Prospect 3600

JIESKANTIEMS DARBO
Jieskanti ir gaunanti darbus "Vilny" besiskelbiančiose firmose prašomi darbo biurose priminti, kad matėte jų skelbimą "Vilny".
"Vilnies" Adm.

Vietiniai Pranesimai
ROSELANDO MOTERŲ KLUBO mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 8 d., 7:30 val. vakaro, R. L. K. 4454 S. Halsted St. Michigan Ave. Gerbiamos draugės, malonėsite būniti visus atsilankyti į susirinkimą, nes turime daug svarbių dalykų aptarimui. Ir reikės išrinkti darbininkes motinų dienos vakarui, kuris yra rengiamas gegužio 13 d. Po susirinkimo bus Surum-Burum. Nepamirškite, draugės ir visos atsilankyti į susirinkimą.
D. M.

WEST SIDE
Paikus Vakaras su Papuošalais
Tai pirmutinis tokis vestalidė vakaras, kuris įvyks gegužės 6-tą d., šeštadienio vakarą. Vestalides avėlinė, 6:45 W. 23rd Pl. Bus gers muzika ir kitokiu pamarginimu. Rengia L.L.D. 116-ta kuopa. Pradžią 7:30 val. vakarą. Bėgama—kainomis tik nuipiekti kvietukute. Kvietiam visus atsilankyti ir pamatyti praeties tradicijų vakarą.
Rengia.
(2c6)

Pranesimai iš Kitur
ROCKFORD, ILL.
A. L. D. L. D. 29 kp. svarbus susirinkimas įvyks 4 d. gegužės, 1944 m. Montagu House, pradžia 7:30 val. vak. Gerbiami draugai ir draugės, malonėsite dalyvauti, nes turime apginti šiuo metu delegatų "Vilnies" šerinku suvažiavimą ir kitus svarbius organizacijos reikalus.
Nutarimų Rašt. J. Butis.

HELP WANTED—MEN
Reikia Darbininkų

Reikalingas Porteris — Dženitorius
Antano Brazio Taverne
2853 W. 63rd Street

REIKIA VYRŲ
Būtinis Karinis Darbas
Dirbti Pilno Warehouse'je. Patogios Darbo Salygos. Pastovus Darbas Dabar ir po Karo. Aukščiausia Mokestis. Dirbkite Geriausiai Irengetoje Dirbtuveje. Geras Užmokestis. Kreipkitės pas:
CENTRAL STEEL & WIRE CO.
2924 West 51st St.
Nuo 9 Ryto iki 5 Popiet.
Jeigu dabar dirbate karinį darbą, neatšaukite.

PULLMAN AIRCRAFT
Reikalauja
Metalo Apvalytojų
Paprastų Darbininkų Ofisui Vaikinų
PIRMESNIS PATYRIMAS NEREIKALINGAS
100% KARINIS DARBAS
GERAS UZMOKESTIS 6 DIENŲ SAVAITE

Idealizkos Darbo Salygos. Patogi Transportacija. (103rd St. Bus, I. C. Suburban Train)
COTTAGE GROVE AVE. KARAS
Darbo Biuras Vakarus nuo 8 Ryto iki 4-ryų Popiet.
Matykite Mr. Howell

PULLMAN STANDARD CAR MFG. CO.
Aircraft Division
900 E. 103rd Street
COMMODORE 3600

REIKALINGAS SPAUSTAUVELI darbininkas, mokantis kiek spaustuves darba. Gera mokestis, trumpas valandas ir pastovus darbas. Kreipkitės: 3116 So. Halsted St., Chicago, Ill.

BUDRIKO RADIO VALANDOS
W.H.E.C. 1426 K. Ketterge, 7 V.Y. W.C.F.L. 1066 K. Nedzi, 9:30 V.Y.

Didelė Lietuvių Krautuve
Rakandu, Parlor Setu, Miegamo Kambario Setu, Radiu, Pečiu, Lovu, Spinku, Matrasu, Karpetu, Klejanu, Minksiu Kedziu, Valtais Veimėmū, Loveliu.

Jewelery, Deimontų ir Rekordų Krautuve, skyku po vienu stogu su Rakandu Krautuve Dabar sutampūste 25 nuodėdūmū per šį pavasarinį 31 metų išpardavimą.
LIETUVIŠKI IR RUSIŠKI REKORDAI
JOS. F. BUDRIK
Inc.
3241 S. Halsted Street
Tel. CALamet 7237

Krautuve atidara nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Utarninkais, Ketterge'is ir Subotomis iki 9:30 Val. Vakaro

'VILNES' (Darbininkų Spaudos B-vės Šerinininkų)

GEGUŽĖS 7-tą DIENA
Suvažiavimas Prasidės 11 Val. Ryto
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3116 S. Halsted St.

Visi šerinininkai dalyvausite suvažiavime, nes turėsimė daug svarbių reikalų apspavstyti.

SUVAŽIAVIMAS

Pagerbimui Šerinininkų, Darbuotojų ir Svečių
BANKIETAS
Su Turtingu Dainų Programu. Gaspadinės Ruošia Labai Skanūs Valgius.
Tikietas tik \$1.25

'VILNES' (Darbininkų Spaudos B-vės Šerinininkų)

GEGUŽĖS 7-tą DIENA
Suvažiavimas Prasidės 11 Val. Ryto
LIETUVIŲ AUDITORIJOJ
3116 S. Halsted St.

Visi šerinininkai dalyvausite suvažiavime, nes turėsimė daug svarbių reikalų apspavstyti.

JOS. F. BUDRIK
Inc.
3241 S. Halsted Street
Tel. CALamet 7237

Krautuve atidara nedėliomis nuo 10 val. ryto iki 4 val. popiet. Utarninkais, Ketterge'is ir Subotomis iki 9:30 Val. Vakaro